

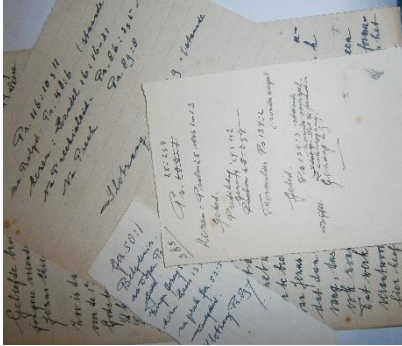
Hij werd op 22 februari 1904 in een predikantengezin in Amersfoort geboren. Na de MULO ging hij werken op de gemeentesecretarie van Bunschoten en Hoevelaken. Daarna volgde hij een opleiding voor inspecteur van politie. Maar in 1928 besloot hij theologie te gaan studeren en werd leerling van het gereformeerde gymnasium in Kampen. Na zijn studie aan de VU in Amsterdam, 13 september 1941 doctoraal examen, werd hij op 5 oktober 1941 predikant van de Gereformeerde kerk in Zetten. Op 25 september 1941 huwde hij in Ermelo met Petronella Christina Roelofsen. Op 27 april 1947 werd hij in De Lier bevestigd.

In de oorlog had hij een actief aandeel in het verzet in de Betuwe. Na de bevrijding van de Betuwe werd hij op 1 oktober 1944 benoemd tot burgemeester van Opheusden, Hien en Dodewaard, dorpen die op dat moment nog in de frontlinie lagen. Toen een paar maanden later de Betuwe weer ontruimd moest worden werd hij geestelijk verzorger bij het inmiddels in Noord-Frankrijk gereformeerde eerste bataljon jagers. Op 1 oktober 1945 keerde hij naar zijn gemeente in Zetten terug. Daar nam hij anderhalf jaar actief deel aan de wederopbouw van het zwaar geteisterde stadje. In 1946 werd hij wegens zijn verdiensten in het verzet benoemd tot ridder in de Orde van Oranje Nassau.

Ds. J.H. Teerink overleed op 65-jarige leeftijd in de vroege morgen van maandag 28 juli 1969.

In de rouwdienst, geleid door ds. H. Koetsveld, was aandacht voor de woorden uit Openbaringen 14: 'Schrijf. Zalig zijn de doden die in de Here sterven, van nu aan. Ja zegt de Geest, dat zij rusten van hun moeiten, want hun werken volgen hen na.'

Van Bert Teerink kreeg ik twee volle verhuisdozen met een erfenis preken. Informatie leverde op dat bij opleidingsinstituten e.d. geen interesse bestond. Vervolgens bleven de dozen enige maanden ongeopend op mijn kamer staan. Tot ik er toch een keer in keek. En zo is het gekomen. 1200 preken. Met de hand geschreven. Op velletjes papier uit schoolschriftjes; alle regeltjes

werden gebruikt. Bewaard in de kaften van oude schriften, waarop de naam van de vroegere bezitter nog te lezen was. Genummerd. Ingeboekt in een groot boek op nummer, datum, Bijbeltekst, maar ook nog per Bijbelboek. Lijsten van plaatsen waar gepreekt was. En allerlei kleine tot zeer kleine papiertjes waarop de orde van dienst voor de organist was uitgeschreven.

In het boekje de allereerste preek van de jonge dominee in Zetten (1941). De oudejaarspreek midden in de oorlog (1943) kreeg ook een plaatsje. Dat was ook zo met de intredepreek van 27 april 1947 in De Lier. 2883 woorden, waarvan 1189 voor de preek en de rest voor de dankwoorden aan zijn komst naar de Hoofdstraatkerk en de Oranjekerk. De preek bij de bevestiging van ds. H.B. Weijland (1959) en de preek bij de ingebruikname van de Johanneskerk (1965) zijn eveneens te lezen. Een trouwpreek (1966) ontbreekt niet. En aan het einde de preek is de preek opgenomen die ‘wel geschreven is maar nooit gehouden is’. De teksten zijn niet aangepast. Bedenk daarbij ook dat hetgeen opgeschreven staat mogelijk anders werd uitgesproken.

Al met al was het samenstellen van dit boekwerkje me een waar genoegen.

Frans Voskamp, augustus 2019, De Lier

Ds. Teerink maakte in zijn teksten gebruik van afkortingen.

x: mens (waarschijnlijk α , Griekse letter a, de mens)
xx: mensen
i/h in het
m/e met een
a/d aan de
Z Zich (op die momenten dat het wel zich moet zijn)
Zz Zichzelf
Ɔ en (waarschijnlijk iets van de vorm &)
K kunnen (te vaak achter elkaar 'kunnen')
o/e op een
elk. Elkaar
l x één keer (één mens)
....en nog veel meer.

Om de preek te bewaren werden Schoolschriftkaften gebruikt.

Intrede in Zetten op 5 oktober 1941

Geliefde broeders en zusters in onzen Heiland en Heere Jezus Christus.

Zo is dan nu de ure daar dat wij elkander voor de eerste maal ontmoeten als gemeente des levenden Gods te dezer plaatse en als dienaar dezer gemeente in de bediening van het Woord Gods. En daarin zullen dan nu, gelijk en zoolang het den Heere belieft, onze levenswegen samenloopen naar het welbehagen van Zijn eeuwigen wil. En als we daarin onder elkander goed staan dan wordt ook deze saambinding dienstbaar tot de volmaking der heiligen, tot het werk der bediening, tot de opbouw van het lichaam van Christus, dat is tot de strijd dien God ons hier te strijden geeft. Ik heb het u te verkondigen, het Evangelie van Jezus Christus en Dien gekruisigd en dat dan in zijn vollen Schriftuurlijke omvang, dus zonder daarvan af te doen, noch zonder daaraan toe te doen.

Niet voorwerpeijk alleen maar evenmin onderwerpeijk alleen. Dat is niet om aan den wensch of het verlangen van een of ander mensch of groep menschen te voldoen, maar omdat de Schrift, het Woord van onzen God zelf, het zoo aanwijst. Het Evangelie is ons gegeven in zijn volle beteekenis voor verstand en hart beide opdat onze kennis van Hem, den Koning der Kerk, verbreedt en verdiept en verinnigd worde en ons vertrouwen in Hem vast gegrond zij en alzoo onze verbintenis aan Hem zij een verbintenis door het geloof alleen. Ge voelt het allen, blijde dank vervult mijn hart, nu ik door de zegen Gods op deze dag beleven mag dat een lang gekoesterde wensch verwerkelijk, een vurig gebed verhoord is geworden. De achter mij liggende studieperiode kostte mij meer dan gewone inspanning en dat dit alles op deze wijze bekroond

werd was voor mij en allen die mij lief zijn, een grooter en grootscher gebeuren dan in een paar woorden te schetsen zijn. Laat ik er dit toch van mogen zeggen, dat wij er in zien een Goddelijke sanctie op het eens genomen besluit om op een wel ongewone leeftijd dit nu bereikte doel na te gaan streven. En dit dankend terugzien verbond zich als vanzelf tot een biddend tegengaan van de taak die nu op mijn jonge schouders gelegd is. Het mag u niet verwonderen dat ik mij meermalen deze laatste maanden door die taak overbelast ging gevoelen en zoo met schuchterheid en eenige beklemming mijn arbeid aanvaard. Wat iedere jonge man voelen moet bij het aanvaarden van het wondermooie maar verantwoordelijke moeilijke ambt van Dienaar des Woords: een gevoel van onwaardigheid tegenover de eeuwige, heilige God, Wiens dienaar hij is, Wiens woord hij spreken moet en aan Wien hij zich gewijd heeft, een gevoel van tekorten en onmacht tegenover al de geweldige moeilijkheden van het leven die meer vragen dan schoolkennis: dat alles voel ik vandaag begrijpelijk in bijzondere mate geaccentueerd. Maar ik aanvaard mijn werk in het geloof door God geleid te zijn en in het vertrouwen door Hem gesterkt te zullen worden. Ik weet dat een werk door mij wordt aanvaard dat de hoogste verantwoordelijkheid meebrengt. Met ernstige klem heeft Gods Woord u en mij daar hedenmorgen op gewezen. God zelf blikte uit den hoogen Hemel neer en ziet op de arbeid zijner dienaren, vraagt rekenschap en roept ter verantwoording. Wie zou den moed durven grijpen onder deze taak, die onder Gods oog, in Zijn naam verricht wordt zijn schouder te zetten, die niet wist dat voor deze bovenmenselijke taak ook bovenmenselijke hulp wordt geschonken? Want dat is toch de troost van den dienaar, dat zijn kracht gedragen wordt door de kracht van zijn Zender, dat zijn zwakheid door die kracht altijd

weer overwonnen wordt. Want tenslotte is de dienaar, hoe verantwoordelijk zijn arbeid ook is, toch instrument. Jezus Christus regeert. Hij leidt Zijn kudde. En de herderlijke arbeid door Zijn dienaren verricht, is middel, waardoor Hij Zijn kudde vergadert en bewaart. Het welzijn der gemeente ligt niet in handen van mensen. Gelukkig niet. Christus regeert en blijft regeren, ook waar de moeilijkheden groeien en gevaren dreigen. Hij vergeet niet één de Zijnen. Dat is troost voor de gemeente en dat is bemoedigend voor zijn dienaren. Daarin ligt het geheim van zijn kracht en zijn trouw en zijn ijver. Hier is bij voorspoed en groei en succes geen reden tot roem, want hier is alles zegen-genade. Hier is bij teleurstelling geen reden tot moedeloosheid, want teleurstelling is beproeving-genade. Christus blijft regeren. Hier is slechts plaats voor geloovig aanvaarden en in dat geloof standvastig arbeiden in de kracht des Heeren, die ik weet en ken als mijn zender.

In verband nu met wat ik zoo even opmerkte over Christus' blijvende zorg voor zijn gemeente vind ik een samenvatting daarvan in het roepingsvisioen van den apostel Johannes op Patmos. Het staat in Openbaring 1 vanaf vers 9 dat wij nu samen lezen, waardoor Jezus Zijn gemeente van vandaag nog blijft troosten en Zijn dienaars blijft bemoedigen en waarmee wij ons in dit uur aan elkaar verbinden. '9 Ik, Johannes, die ook uw broeder ben, en medegenoot in de verdrukking, en in het Koninkrijk, en in de lijdzaamheid van Jezus Christus, was op het eiland, genaamd Patmos, om het Woord Gods, en om de getuigenis van Jezus Christus.' Ik zeide u dan te spreken over Christus' blijvende zorg voor zijn Kerk, die u allen zal troosten en bemoedigen in elke omstandigheid van het leven.

Daarna volgden de persoonlijke woorden van de nieuwe predikant van Zetten. Ze werden gericht tot de gemeente met de oproep voor de nieuwe predikant te bidden om kracht. Tot de kerkenraad met wie hij het eerste contact had. Met dank aan de predikant Van Halsema die hem in het ambt heeft bevestigd. Met dankwoorden aan zijn voorganger, ds. Ubbens. Ook de classis Elst en Randwijk, alsmede de genabuurde gemeenten werden toegesproken. Ook de predikanten van de andere kerken werd duidelijk gemaakt dat samenwerking het minste was dat verwacht kon worden. De burgerlijke gemeente, vertegenwoordigd door de burgemeester, werd eveneens toegesproken. Heel bijzonder waren de dankwoorden in de richting van Dr. Esser. De ouders en nadere familie deelden ook in de feestelijke dankwoorden.

De oudejaarspreek van 1943

1943 is voorbij – hebt gij achter u liggen – een uitgelezen boek. 1944 ligt voor u – een gesloten boek. Veel van het oude jaar hebt ge misschien al opgeborgen als niet meer dienstig voor het nieuwe. We vonden het wellicht een ontzettend jaar. Wat een ellende, wat een bezetenheid die vernietigingswellust; dat de mensen toch zoo kunnen wezen.

Ja en dan staan we er al weer – als toeschouwers, we weten precies waar de fout zit – wat is de wereld toch slecht. Ja misschien zeggen we erg vroom en plechtig met de waarschuwende vinger omhoog: “och dat er maar meer verootmoediging mocht komen, want daar zit ’t hem in”. Neen, dat de mensen zoo slecht zouden zijn, dat had ik niet gedacht. Maar zulk spreken kan, al wringt ge u ook in 1000 van zulke bochten, toch niet de post zijn die uw rekening en uw verantwoording over 1943 sluitend maakt. Dezer dagen maakte iemand de rake opmerking naar aanleiding van feitelijkheden in

onze eigen kleine kring: “is het nu een wonder dat er oorlog is?” Och gemeente als wij maar eerlijk zijn en onszelf eens rekenschap probeeren af te leggen voor het aangezicht Gods – dan leeren wij bij het opmaken van de balans over 1943 ’t voorlopig wel af om het zoo druk te hebben over anderen – want dan zijn we nog lang niet klaar met onszelf. Uw diepste levenshuis tot uw gedachten toe, stond en staat open voor geen mens, maar is als kristal voor God. Dat wil zeggen : God heeft alles in 1943 in en van u gehoord en gezien, ook dat wat hij en zij niet weten, zelfs niet kunnen denken van u. EN daarom helpt u die verzuchting over die slechte ‘anderen’ geen zier; gij, gij speciaal wordt naar voren gehaald alsof gij er alleen, geheel alleen naar bestond: ‘Geef rekenschap’. En nu hoort he het nadreunen, ook al loopt ge weg, van dat vreeselijke en toch zo waarachtige... ‘schoon het ons toegerekend blijft’. De laatste tonen van het weggestorven jaar blijven dreunen en neen ook al kijkt ge naar anderen – het helpt u niet – geef rekenschap, wat hebt gij gedaan met wat ik u gaf en leende, met wat ik u liet, met wat Ik van u terugkrijg op Mijn tijd, omdat het van Mij was, spreekt God de Heere, uw maker. Van Mij ontving gij het denkvermogen om te bedenken de dingen die boven zijn en ziet die van de aarde zijn. Wat deed gij met dat denkvermogen? Bedoelde gij mij of uzelf, uw belang zoals gij dat dan zag? Zoekt gij Mijn eer of uw eigen eer? Schiep gij behagen in de glorie van Mijn naam of zocht ge eigen glorie, door anderen weg te duwen als ge kans zag en uzelf te handhaven en Mij en Mijn huis te vergeten. Van Mij ontving gij het vermogen om uw gedachten te uiten in woorden of die te verbergen. Hoe gebruikte gij dat vermogen? En zoo zouden we door kunnen gaan – en we zouden iedere keer weer – vergaan. Och velen zijn zelfs zoo afgestompt dat zij juist om zulke vragen te hooren van dien veilige kansel, die je toch niet hardop behoeft te beantwoorden – dat zij juist om

zulke scherpe vragen een oudejaarsdienst bij uitstek aantrekkelijk vinden. Het is weer eens wat anders en ja het brengt je toch wel een beetje in een ernstige stemming en dat hoort er toch zoo bij. Vele mensen die anders nooit in een kerk komen, zijn er dan die keer wel. En al is dat zoo, toch mogen we daarom die vragen niet terzijde laten. De jaarwisseling is een gebeuren die ons allen, of wij het nu willen bekennen of niet, toch altijd even vasthoudt en waarbij wij voelen hoe klein en nietig en onbeteekenend wij zijn. Jammer alleen dat wij het alleen maar massaal zien als regel en niet allereerst uitsluitend persoonlijk op ons zelf betrekken. Ook als gemeente beleefden wij vele en groote dingen. Tezamen en velen uwer persoonlijk.

....noemen van overleden gemeenteleden....

De God van 1943 is ook de God van 1944, is gisteren en heden dezelfde tot in eeuwigheid. Dat is ook zoo voor u van elders tot ons gekomen opgejaagde broeders en zusters. We onderschatten uw leed niet, probeeren ons daar in te leven. God geve dat uw zijn hier onder en bij ons een balsem voor uw leed mag zijn. Meen niet dat als gij van een grootere gemeente kwam dat ge omdat het hier een zooveel kleinere kring betreft het steeds zooveel idealer gesteld zult vinden. Ook hier zult ge dezelfde zonden die het kerkelijke leven op aarde ontsieren en misvormen, telkens kunnen ontwaren – liefdeloosheid, ontrouw en naijver – maar toch ook hier werkt Hij zelf met Zijn Geest naar Zijn belofte en ongebroken trouw. Wat dit voor ons liggend jaar u en ons allen brengen zal – we weten het niet – God geve naar uw verlangen de terugkeer naar eigen huis en haard en ons allen de vrede.

1944 is voor ieder nog een gesloten boek. Aan het einde van het onheilvolle 1943 gaan onze gedachten onwillekeurig uit naar wat er voor ons ligt en onze oogen pogen te boren door den mist van onzekerheid en donkerheid. Wat zal de gigantische worsteling der

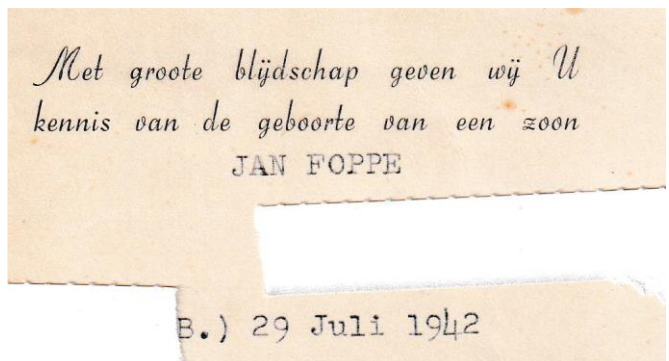
volkeren ons doen beleven? Hoe in de toekomst het evenwicht zal komen te liggen, welke machtsverhoudingen er tegen elkander uitbalanceren zullen – we kunnen er onze gedachten over hebben – weten doen we het niet. Of wij den tijd nog zullen beleven dat de oorlogsangst geheel van ons weggenomen is, zonder ieder oogenblik opgeschrikt te worden door nieuwe spanningen, dat ons dierbaar vaderland weer vrij en onafhankelijk zal zijn. God weet het, wij weten het niet. Ja zelfs de vraag of er ooit weer sprake zal zijn van een min of meer normaal internationaal verkeer, berustende op onderling vertrouwen en op wederzijdse erkenning van rechten, zelfs die vraag kan nog geen sterveling beantwoorden. Ge kunt wel gissen, maar o wat weten we bitter weinig. En gemeente als wij het groote niet zien kunnen, veel minder kunnen wij dan nog profeteren over de toekomst van ons eigen, persoonlijk leven, waar immers het persoonlijk leven meer dan ooit ingeweven ligt in de lotgevallen van de volken. De toekomst is voor ieder een gesloten boek. Die gedachte heeft metterdaad iets benauwends. Iemand vergeleek dat eens met het staan aan het begin van een donkere laan. Mistige nevels hangen om de boomen, zoodat we niet verder dan een paar meter vooruit kunnen zien. Schimmig vaag zien we alleen enkele donkere dingen voor ons opdoemen, maar we hebben er geen flauw vermoeden van, dat daar achter ligt en waar het op uitloopt. Een oogenblik staan we wellicht stil in huivering en onzekerheid, maar we moeten voort, verder de grimmige onbekendheid van de toekomst tegemoet. Bange voorgevoelens bevangen ons, dat een mateloze zorg en ellende ons straks overvallen zullen. Denk maar aan de mogelijkheid dat ook ons land gevechtsgebied kan worden, aan de angstig toenemende schaarste aan kleding, aan de al zichtbaar en steeds verwoestender wordende gevolgen van de Arbeitsdienst onder onze opgroeiende jeugd, aan de angstig

toenemende misdadigheid onder ons volk – we zien nog geen einde – en we moeten voort, er is geen ontkomen aan. Het gesloten boek moet geopend worden, de bladzijden moeten één voor één gespeld worden, wat voor verschrikkingen ze ook mogen bevatten Zo staan we op den drempel van de toekomst met vrees en beving. En toch hier, staande op die drempel van een nieuw begin, ons nog even bezinnende weten we met Gods onfeilbaar Woord in de hand, toch nog van enkele zekerheden..
....de rest van deze preek is niet goed traceerbaar.....

Wat waren de kaartjes toch eenvoudig.

Ze waren er ook waar je de naam zelf kon intikken.

predikant, ds. J.H. Teerink. De bevestiging vond plaats op de 5e oktober 1941. Hij ging in Hien wonen. Per fiets bereikte hij zijn gemeenteleden. Op den duur werd dit in bezettingstijd wel moeilijk, want waar kon je aan goede banden komen?

Reeds een paar weken na zijn komst in de Betuwe kreeg hij contact met het ondergrondse verzetswerk. Samen met enige jonge Dodewaarders hielp men onderduikers en Joden.

Na de bevrijding van een gedeelte van de Betuwe trad hij namens het Dodewaardse verzet op als leider en tevens als waarnemend burgemeester vanaf 23 september 1944. Door het Militaire Gezag op 4 november ontheven van die functie, ging hij in dienst als legerpredikant.

Deze afbeelding herinnert ons aan de vreselijke gevechten van 20/23 januari 1945, toen het Essex Regiment het dorp Zetten en het kasteel van Hemmen heroverde. Twee krijgsgevangenen gemaakte soldaten (in het midden) worden opgebracht. U weet dat verscheidene Zettenaren tot nog toe vergeefs gezocht hebben naar een afbeelding van het oude Gereformeerde Kerkje.

Van mevr. J. den Hartog- v. Schaik uit Zetten kreeg ik deze foto. Als u goed kijkt, dan ziet u boven de meest rechtse soldaat, op de achtergrond, het torenspitsje, de muur en het dak van de vroegere Gereformeerde Kerk van Zetten (één of twee dagen daarna opgeblazen!).

Foto afgedrukt met toestemming van het Imperial War Museum te Londen).

Na de oorlog werd ds. Teerink onderscheiden met het Ridderkruis van de Orde van Oranje-Nassau! Zijn gemeente had veel van de oorlog geleden, vooral in

De eerste preek in De Lier op 27 april 1947

Geliefde broeders en zusters en ook gij mijn jongere vrienden en vriendinnen in onzen Heere Jezus Christus.

Zo is dan nu de ure daar dat wij elkander voor de eerste maal ontmoeten als gemeente des levenden Gods te dezer plaatse en als dienaar dezer gemeente in de bediening van het Woord Gods. En daarin zullen dan nu, gelijk en zolang het den Heere belieft, onze levenswegen samenloopen naar het welbehagen van Zijn eeuwigen wil. En als we daarin onder elkander goed staan dan wordt ook deze saambinding dienstbaar tot de volmaking der heiligen, tot het werk der bediening, tot de opbouw van het lichaam van Christus, dat is tot de strijd dien God ons hier te strijden geeft. Ik heb het u te verkondigen, of anders gezegd over te brengen, door te geven, het Evangelie van Jezus Christus en Dien gekruisigd en dat dan in zijn vollen Schriftuurlijke omvang, dus zonder daarvan af te doen, noch zonder daaraan toe te doen. Dat werk is een heerlijke maar tevens een verantwoordelijke taak. Het bevestigingsformulier heeft u en mij daar ook zeer in het bijzonder op gewezen.

Heerlijk, omdat het is het overbrengen of doorgeven van de blijde boodschap dat God geen lust heeft in den dood des goddeloozen, maar hierin dat hij zich bekere en leve. Steeds weer mag hij de deuren van het Koninkrijk der hemelen wijd open zetten voor allen en een ieder die dit woord in geloof aannemen, opdat wij allen daardoor ook toenemen in een leven des geloofs. Ja want dat bedoelt God te bewerken en daartoe wil Hij dat Zijn woord gepredikt en ontsloten wordt. Daarom gemeente omdat God dat in Zijn Genade verordend heeft worden door dit heerlijk werk inderdaad zulke groote dingen bewerkt. Dat Woord immers brengt troost en kracht waar het menschelijk woord hopeloos te kort

schiet. Dat Woord brengt eeuwig leven daar waar alle hoop op leven gesneden schijnt te worden. Het brengt rijkdom daar waar gij en ik alleen maar bittere armoede zien. Om u de rijkdom van dat Woord van God ineens zo uit te stallen is een onmogelijkheid, daar is het te vol en te diep voor, maar we kunnen het samenvatten in deze paar woorden: Jezus Christus, Zaligmaker van zondaren. Maar een verantwoordelijke taak is juist daarom eveneens. Over de moeilijkheid er van nu zelf veel te spreken vind ik nooit prettig, maar ge zult verstaan dat ik dat juist op een dag als vandaag temeer besef. Wat iedere jongeman voelen moet bij het aanvaarden van het wondermooie maar verantwoordelijke en moeilijke ambt van Dienaar des Woords is een gevoel van onwaardigheid tegenover den eeuwigen, heiligen God, Wiens dienaar hij is, Wiens Woord hij spreken en overbrengen moet, aan Wien hij zich gewijd heeft, een gevoel van tekorten en onmacht tegenover al de geweldige moeilijkheden van het leven, die heel wat meer vragen dan schoolkennis; dat alles voel ik vandaag in bijzondere mate geaccentueerd. Maar ik aanvaard mijn werk onder u verrijkt door de veelomvattende ervaringen der achter mij liggende jaren, in het rotsvaste geloof door God geleid te zijn en in het vertrouwen door Hem ook hier gesterkt zullen worden. Wat voor ons allen geldt, geldt in bijzondere mate toch voor ons dienaren des Woords. Dat God van ons vraagt rein te zijn van het bloed dergenen tot wien wij gezonden zijn om Gods boodschap te brengen. God zelf blik uit den hoogen hemel neer en ziet op den arbeid zijner dienaren, vraagt rekenschap en roept ten verantwoording.

Wie zou den moed durven grijpen onder deze taak, die onder Gods oog in Zijn naam verricht wordt, zijn schouders te zetten, die niet wist dat voor deze bovenmenselijke taak ook bovenmenselijke hulp wordt geschonken?

Nu achteraf dank ik den God mijns levens met al wat in mij is voor die wel ongewoon practische en heerlijke ervaring in de jaren der vijandelijke bezetting en in het ontzettende frontgebied. Toen moest veel wat tevoren theorie was, practijk worden—toen kwam het aan op een leven uit en van het geloof in God die regeert. Ge zult er misschien iets van verstaan als ik zeg dat juist daardoor het loslaten van dat alles, de menschen, de streek, ja zelfs de ruïnes, mij moeilijk viel; moeilijker dan ik gedacht had. Met banden gelouterd door bloed en tranen zijn mijn vrouw en ik aan Zetten, Dodewaard en omgeving gebonden. En vooreerst zouden we aan een vertrek vandaar nog niet gedacht hebben wij daar ook niet aan willen denken toen aan ons wel bijzondere verrassend heerlijke omstandigheden door Gods genade ons noopten dat wel te doen. Indien wij daar Zijn heerlijke Voorzienigheid niet van zagen zouden wij de snoodste ondankbare mensen zijn en ziende blind. Looft den Heere mijn ziel is de danktoon dan ook die leeft in ons hart. God heeft ons geroepen tot Zijn dienst. Hij heeft mijn vrouw en mij gelouterd, gesterkt en gestaald door het lijden en druk heen tot nu toe; Hij zal 't ook verder doen. Dat is toch de troost van de dienaar, dat zijn kracht gedragen wordt door de Kracht van zijn Zender, dat zijn zwakheid door die kracht altijd weer overwonnen wordt. Want tenslotte is de dienaar, hoe verantwoordelijk zijn arbeid ook is, toch maar een instrument.

Jezus Christus regeert. Hij leidt Zijn kudde. En de herderlijke arbeid door Zijn dienaren verricht, is middel, waardoor Hij Zijn kudde vergadert en bewaart. Het welzijn der gemeente ligt niet in handen van mensen. Gelukkig niet. Christus regeert en blijft regeren, ook waar de moeilijkheden groeien en gevaren dreigen. Hij vergeet niet één de Zijnen. Dat is troost voor de gemeente en dat is bemoedigend voor zijn dienaren. Daarin ligt het geheim van zijn kracht en zijn trouw en zijn ijver. Hier is bij voorspoed en

groei en succes geen reden tot roem, want hier is alles zegen-
genade. Hier is bij teleurstelling geen reden tot moedeloosheid,
want teleurstelling is beproeving-genade. Christus blijft regeren.
Hier is slechts plaats voor geloovig aanvaarden en in dat geloof
standvastig arbeiden in de kracht des Heeren, die ik weet en ken
als mijn zender. En nu wilt ge van mij bediening van het Woord
Gods, waarmee ik mij aan u zal verbinden. Ja, dat wil ik door
Gods genade. Geen troonrede, geen programma van wat ik ga
doen, neen de boodschap Gods aan u en mij, centraal en direct.
Dat verlangt u toch? Slaan we dan dat helpende en wijze Woord
van God open bij het boek Handelingen 16: 30,31 Daar lezen we
samengevat de inhoud van Gods boodschap die Zijn dienaren
hebben te verkondigen.

*30 En hen buiten gebracht hebbende, zeide hij: Lieve heren, wat
moet ik doen, opdat ik zalig worde?*

*31 En zij zeiden: Geloof in den Heere Jezus Christus, en gij zult
zalig worden, gij en uw huis.*

Psalm 116:10,11

Na belijdenis: Psalm 48:6 (staande)

Lezen: Handelingen 16:16-31

Na inleiding op preek: Psalm 86: 3,5

Na preek: Psalm 89: 8

Slotzang: Gezang 29 (staande)

Maar daarmee was de dienst niet afgelopen.

Een enkel persoonlijk woord....

God deed mij door u de roeping naar hier ten deel vallen en al was
het na een ook wel voor u begrijpelijke aarzeling, lettend op wat
ik los moest laten, toch hebben we God dankend samen die
roeping aanvaard. En nu moogt gij van mij verwachten dat ik als

een getrouw Herder, Leraar naar den Woorden Gods onder u zal verkeer. Als ge daar goed in staat, dan verwacht ge van mij opening van de schatten des Heils in Woord en Sacrament en dat ik in de herderlijken arbeid des Heeren kudde leiden zal in de goede weiden. Schenk mij in uw gebedsleven uw steunend geleide. Ik bid u laat dat toch geen cliché term voor u zijn. We onderschatten steeds te veel de kracht van de voorbeden voor elkaar. Het is voor ons Dienaren des Woords zoo ontzaglijk rijk als we weten dat in uw gebeden ook steeds aan ons en ons werk in de gemeente gedacht wordt. Is het niet fijn als we van elkaar weten: hij of zij bidt voor mij. Dan kijken we elkaar op straat als we elkaar tegenkomen al anders aan. Als er wat meer voor elkaar gebeden werd konden er zooveel belachelijke ruzies en verwijderingen niet zijn. En ik kan me op grond van de feiten daarom maar niet van de gedachte losmaken dat het noemen van elkaars namen voor den troon van Gods genade teveel beperkt blijft tot of overgelaten wordt aan de voorganger in de godsdienst-oefeningen. Dat spreken we dus af: ik voor u en u voor mij. In den naam van onzen God roep ik u toe, laat u bij en onder het Woord des Heeren in de gemeenschap van den Heere Jezus Christus door den Heiligen Geest leiden tot heiliging van uw ziel en lichaam en van heel uw leven; laat u leiden tot ontwikkeling van de gemeenschap der kerk. Verg trouw van mij, uw herder, maar stel dan ook uw trouw daartegenover.

Dank voor de vele vriendelijke en van belangstelling getuigende brieven die ik tijdens de overweging van het beroep mocht ontvangen, benevens de heerlijke attentie die wij in de vorm van bloemen en dergelijke in ontvangst hadden te nemen. Steeds hoop ik tegen te treden met bereidheid tot dienen, het verkeer onder u in uw gezinnen met het Woord van mijn Zender is mij iets dat mij zeer lief is en voor mij onmisbaar is voor mijn preekwerk. En

alzo, grijpend onze hulpe uit den Heere die den hemel en de aarde gemaakt heeft, zij ons saam verbonden zijn in God dienstbaar aan Zijn hooge eer en uw en mijn leven vruchtbiedend in eeuwigheid.

Waarde broeders, leden der kerkenraad. Speciaal gij zijt het geweest, met wie ik tot nog toe uiteraard in contact kwam en naast u dan in 't bijzonder met enkelen van de commissie van beheer.

Als dit contact mij en mijn vrouw voorbode moet zijn van wat ons hier wacht dan kan onze verwachting niet anders dan zeer hoopvol en moedgevend zijn. Het is ons een behoefte u te danken voor uw vriendelijke bereidwilligheid en hartelijke – ik denk dan zeer speciaal aan u, broeder Van der Lugt – hulpvaardigheid ons aanvankelijk betoond. De Koning der Kerk geve dat onze samenwerking een hartelijke en eensgezinde moge zijn. De onderscheiden dienst, die wij naar ons ambt hebben te verrichten is altoos een dienst aab Gods heiligen tempel. God beware ons daarbij voor een schennende hand en al ons dienen zij naar de ordinantie van Christus, zoowel van de bediening des Woords als ook in de regering der Kerk en in het vermogen der minder bedeeden en hulpbehoevenden. Met u als medeamtsdrager, de Gemeenschap der Kerk – naar het Woord des Heeren te dienen – dat is mijn lust, mijn vreugde, mijn eer. En daarin begeer ik mij gaarne te laten leeren, te laten leiden, te laten dienen door uw Dienst naar den eisch van de Gemeenschap der Kerk. Onze God zegene U en de uwen.

Bijzonder dank ik u, waarde collega Moene, dat gij mij hier tot den ambtelijken dienst in den naam van onzen Zender hebt willen bevestigen. Ik weet ook dat dit u een vreugde en gaarne op u genomen taak was, maar ge zult het begrijpen dat daarom dan temeer dankbaar ben. Met u naast me in ons mooie ambt trekt mij het aan den slag gaan in deze gemeente hoe langer hoe meer aan.

De gemeente mag en wij zullen elkaar niet als concurrenten hebben te zien – of het moet zijn in dien zin van een heerlijken wedijver van betooning van liefde tot Christus en Zijn kerk. Liefde tot onzen Meester immers drijft ons naar elkander toe en nooit tegen of van elkander af. Uw vrouw en u hebben ons met heel uw gezin verkwikt door de warme hartelijke betooning van vriendschap en hulpvaardigheid en 't is ons of we u reeds jaren als onze beste vrienden kennen. 't Lokt ons samen met u te werken in Gods tuin, samen met u Hem te dienen ion het ambt.

Hooggeachte collega en amice Drost. Onze hernieuwde kennismaking na onze mooie jaren in de collegebanken, nu met uw vrouw en uw dochtertje doet ons slechts spijten dat je niet wat dichter bij gebleven zijt. Ik merkte zeer ondubbelzinnig uw groote liefde voor deze gemeente. Mede uw openlijke en eerlijke overreding droeg niet weinig bij tot het aanvaarden van de roeping naar hier. Gaarne beloof ik u mijn volle toewijding te zullen geven aan wat gij los moest laten. Zelf moest ik ontzaglijk veel liefs losscheuren en dan voelt men des te meer wat 'zorg' is voor dat alles. God geve u met uw vrouw daargindsch op de mooie Veluwe een heerlijke en ook tot eigen voldoening stemmend arbeidsveld tot glorie van Zijn Naam. Hartelijk dank voor uw sympathieke aanwezigheid en spontaan meeleven.

Waarde collega's en broeders van de classis 's-Gravenhage en genabuurde kerken. Met den kerkenraad dank ik u dat ge bij mijn intrede de classis en uw kerken wilt vertegenwoordigen. Daarin komt immers uit en wilt ge uiting geven aan de band die ons onderling samenbindt – een band die wel eens veracht wordt, maar dan steeds tot schade onzer kerken. Ik vraag u mij ook in uw midden te willen ontvangen en spreek gaarne de wensch uit dat mijn verkeer onder u aan het heil onzer Gereformeerde Kerken in dit ressort dienstbaar moge zijn. Bijzondere dank wil ik van deze

plaats uitspreken tot u, vertegenwoordigers van de Nederlands Hervormde Gemeente te dezer plaatse, voor uw belangstelling. God de Heere richte het daartoe dat ons contact tot meer gewenschte en vereischte samenwerking in Zijn dienst en tot Zijn eer meewerken mag. De Hervormde Kerk is niet gebaat, evenmin als de Geref. Kerk met slappe en trage leden en als de liefde tot de strijdende kerk op aarde maar voortvloeit en zich grondt op liefde tot Jezus Christus van wien de Kerk immers is, dan kan het anders of wij jagen doelbewust met al wat in ons is na wat onze Heiland zelf verlangend bad tot Zijn Vader: ‘dat zij toch allen één zijn Vader’. Van onze kant verzekeren we u – dit onder beding van absolute gehoorzaamheid aan het Koningschap van den Christus der Schriften – gaarne te willen nastreven. Dat is geen beding wat wij mensen stellen, maar die heeft Hij Zelf van ons vraagt. Biddend volgen wij met hartelijke belangstelling alles wat in dit opzicht dezer dagen in uw Kerk gaande is. Het in heiligen wedijver zoeken van Gods eer kan onmogelijk van elkaar afstooten en hoe beter en meer wij dat doen in Gods kracht hoe dichter wij bij elkaar komen. Hartelijk dank voor uw tegenwoordigheid dus, dat ik graag zou zien als een uiting van eenzelfde verlangen.

Hooggeachte, edelachtbare heer Burgemeester en wethouders. Zij het dat uw arbeid en de onze op geheel verschillend levensterrein ligt, daar zijn toch dingen genoeg waarin overheid en kerk elkaar gedurig raken, behoren te raken. De overheid heeft ten aanzien van de kerk en de kerk ten opzichte van de overheid belangwekkende betekenis. Voor wie dat tevoren niet zoo begrepen hebben de bezettingsjaren dat dubbel en dwars laten zien. Gods woord gebiedt ons u onderdanig te zijn en u in ons gebed te gedenken. En de genade Gods is zoo groot dat wij dit in ons land mochten en mogen doen, gedreven ook uit persoonlijke

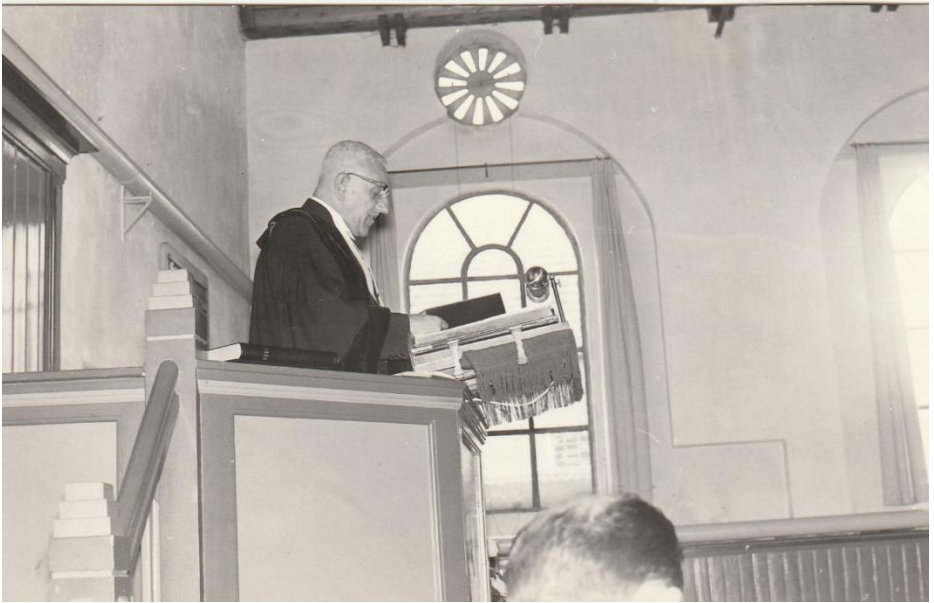
liefde tot de overheid. Uw moeilijke positie beseffend in deze zorgvolle tijden bidden wij u als vertegenwoordigers van onze koningin Gods wijsheid toe in de regeering van onze gemeente. De Almachtige geve dat uw weg en bestuur een Koninklijk en zijn wil welgevallige zijn moge. Zoo willen wij u volgen als onze burgervader in den volsten zin van dat mooie woord.

Dat ook gij mijn nu vrijwel 80-jarige moeder deze dag nog mag meemaken, ge zult dat verstaan na alles wat die afschuwelijke oorlog u wel zeer speciaal aan leed toebreacht, is voor ons reden tot meer dan gewone dank aan God. God schenke u nog een blijden levensavond en straks een ruimen ingang in Zijn huis.

Zeer geliefde schoonouders en verdere familie. Wij ondervonden steeds en weten hoe onze blijdschap, uw blijdschap, ons geluk – uw innige vreugde beteekende. Bij het klimmen der jaren en in al uw omstandigheden make God ook uw leven licht door Zijn genade.

En tot slot. Mijn aanstaande catechisanten, de jeugd van deze kerk. Mijn hart gaat naar jullie uit – geef ook jullie hart aan mij. Jezus roept ons – laten we elkander dan vormen en helpen tot goede krijgsknechten, Maria's en Martha's in Zijn dienst. Wees er verzekerd van dat niet alleen voor de ouderen mijn vrouw en ik ons huis openzetten. Dat hoeft niet zoo officieel, zelfs liever niet. Jullie bent van ons en wij zijn van jullie.

En zoo sta dan gij allen, ook die ik niet meer bij name noemen en danken kon, bij al onzen arbeid, onze hulpe in den Naam des Heeren. God verleene ons de kracht om ieder op zijn of haar plaats ons te benaarstigen onze roeping en verkiezing vast te maken. Opdat is alzoo rijkelijk worde toegevoegd de ingang in het eeuwige Koninkrijk van onze Heer en Zaligmaker Jezus Christus. Hij de Koning van Zijn kerk volmake, bevestige, versterke en fundeere ons. Zoo zij het.

Hoofdstraatkerk 100 jaar in gebruik

Zondag 8 september 1957

27 augustus 1833: Gispén

20 januari 1845: ambten ingesteld - ds.C. vd Oever Rotterdam

Voorganger broeder Kardol

Pinksteren 11 mei 1856: proponent Gispén uit Amsterdam

18 mei 1856: candidaat W.H. Gispén beroepen

f 400 waarvan *f* 200 kost en inwoning en ambtsgewaad

17 augustus 1856 bevestigd door ds. Kloppenburg uit Amsterdam.

's Middags intree met 2 Cor. 4: 5 in een schoongemaakte veestal, kansel een nauwe afscheiding.

26 juli 1857: ingebruikname van een fraaie nieuwe kerk

16 oktober 1857: ingebruikname van de nieuwe pastorie

10 november 1859: afscheid wegens vertrek naar Vlissingen

22 januari 1861: onder zijn invloed vereniging van de Christelijk afgescheiden gemeenten

In de laatste dagen vlak voor de vakantie maand was het precies 100 jaar geleden dat in ons dorp het kerkje aan de Hoofdstraat, in de volksmond ‘het kleine kerkje’ in gebruik genomen in de dienst waarin ds. W.H. Gispén, predikant van de ‘Gereformeerde Gemeente onder het kruis’ voorging. Welk een inspanning dit toen de wel frappant kleine en in maatschappelijk opzicht lang niet welvarende gemeente gekost heeft is voor ons die leven in 1957 vrijwel ongelooflijk, temeer daar men tegelijk begonnen was met de bouw en inrichting van een pastorie in het front van het kerkgebouw. Maar door Gods genade heeft men het met aller inspanning toch gepresteerd. Groot was de dank aan God de Koning der Kerk met het bereikte resultaat – eindelijk kon men na 12 jaar meest in veestallen bijeengekomen te zijn zeggen: ‘hier horen we thuis’. Ik heb het zelf ervaren na die barre oorlogstijd wat het betekend kerkelijk onbehuisd te zijn en slechts op de meest primitieve wijze kerkdiensten te kunnen houden. Maar wel zal men toen ook hetzelfde ervaren hebben, het zijn nooit de slechtste jaren voor het kerkelijk meeleven. Dan komt men er veel makkelijker uit, wat er verscholen ligt aan inspanning, elan, meeleven en toewijding dan in tijden van voorspoed en welvaart welke nog nooit anders dan verslappend gewerkt hebben. Er was toen een hartstochtelijk verlangen naar een vast vertrouwd punt, naar een thuis waar men samen met God mocht verkeren naar zijn gebod. Dit vertrouwd zijn, dit ergens thuishoren wordt in Psalm 84 voor een man die op weg is naar de tempel – tot een gelijkenis met het huis van God, tot ‘thuis zijn bij God’.

Dat vinden wij niet hier op deze wereld – of jawel – we vinden het wel op de wereld, maar we vinden het alleen hier, als het dicht bij God is. Dat vinden we onze tekst Psalm 84:5

‘Welzalig zij die in uw huis wonen, zij loven U gestadig’. Dit Godswoord spreekt ons over ‘het blijvende thuis’. We letten op

THUIS, daarna op WELK HUIS hier bedoeld wordt en tenslotte WAAR dat huis is en hoe je daar terecht komt.

Dat woord ‘thuis’ - je hebt van die woorden, dat zijn als het ware magische woorden, geladen woorden – zoiets als vader, moeder en liefste en daar hoort ook thuis bij. Een herinnering aan wat we vroeger hebben gehad, het huis waarin je opgegroeid bent, waar je gespeeld hebt als kind of je gezin gevormd hebt en jaren aaneen gewoond hebt. Je hebt je werk gedaan en je komt weer thuis je steekt de sleutel in het slot en dan weet je het weer: hier ben ik mijzelf. Of, als het nog verder in de toekomst ligt, als je ’s avonds buiten loopt, verloofd bent en je ziet al die lichten van mensen die een huis hebben – let op, in deze tijd een huis hebben – en je ziet dat allemaal, dan denk je straks, nog even misschien, dan hebben we ook een thuis. Ja dat thuis is iets onontbeerlijks voor de mens.

Nu weet u net zo goed als ik, ik heb het woord woningnood zoeven eigenlijk al laten vallen, dat is maar één van de kanten daarvan, hoe vaak het bij de mens afwezig is, dat thuis, dat wérkelijke huis. Wij leven in een tijd waarin een nieuw soort mens is ontstaan, die ook al een naam heeft: de ontheemde, de barakkenmens. Dit is iets verschrikkelijks, dat je niet een eigen ruimte hebt die jezelf als het ware geschapen hebt, waar je zelf de dingen aan de wand kunt hangen, maar dat je een ruimte delen moet met vele anderen en dat er alleen maar een kartonnen schot of een kleed is tussen het gezinsvertrek naast je en waar je zelf woont.

We hebben daar in Nederland niet zo veel voorbeelden van en dan zijn de kampen hier nog redelijk goed uitgerust, maar u weet wel: de golf die over de hele wereld spoelt van al die mensen die er niets meer van weten of slechts een vage herinnering wat het woord ‘thuis’ is en betekent, mensen die geen eigen ruimte meer

hebben, die geen toekomst meer hebben, die ontworteld zijn. En dat is niet alleen de mens die verdreven is van de oostzone naar het westen, het is meer een verschijnsel dat veel dieper gaat, dat ergens zijn weerslag heeft in al onze levens; heel het complexe verschijnsel van de moderne mens die vastheid, zijn houvast verloren heeft, die alle bindingen is kwijt geraakt en die daardoor ook geestelijk ontworteld in deze wereld staat. Deze mens weet ook niet meer wat een huis, een thuis is. Voor een heleboel mensen is een huis alleen maar de plaats waar je bed staat, waar je een paar keer per dag komt om te eten, te ‘tanken’ moet je eigenlijk zeggen en dan stuift men weer alle kanten uit. Verder is er geen binding, geen gemeenschap meer, die daar achter staat zodat men ook niet weet wat een thuis is en dan zou je zeggen: zo wordt het wel onmogelijk om over deze psalm te spreken. Zalig zij die in uw huis wonen. Je zou zeggen dan is het eerst nodig dat er nog maar een andere zaligspreking komt. Zalig zij, die in een huis wonen, mensen die ten minste een huis hebben; misschien dat ze dan op den duur ook leren om deze psalm mee te zingen. Maar het kan ook wel anders, Het kan ook dat wij wel een huis hebben en dat wij ook wel ergens thuis zijn en dat wij het dan eigenlijk nog veel moeilijker hebben om deze woorden na te zeggen. Want er zijn ook een massa mensen die aan deze woorden, aan deze psalm en aan de inhoud, de achtergrond en het heimwee van deze psalm eenvoudigweg niet meer toekomen. Boven de psalm staat: pelgrimslied. Iemand is op weg naar iets in de verte. Het betekent dat er één of andere manier een leegte is in het leven, een leegte die gevuld moet worden. Het zegt dat er een gemis is, iemand die de handen uitstrekt en dat zijn lege handen. Dat is een pelgrim en zo is ook de man die dit lied het eerst zong en gemaakt heeft. En zo is het met zoveel woorden in de Bijbel. Het zijn allemaal

woorden waar als het ware vanuit de verte aan wordt getrokken. God trekt vanuit de verte aan de mens en dan krijgt de mens in zijn leven dat gemis, die heimwee en dan weet hij ook wat hier staat: zalig zij die in uw huis wonen.

Al die bekende psalmen: 't hijgend hert – daar hebt u datzelfde, dat hijgen, die heimwee – en in psalm 63: 'mijn ziel, lichaam hijgen en dorsten naar u, in een land dat dor, mat van droogte brandt' is ook weer dat verlangen naar iets, naar iemand, naar God in de verte. Zo zijn alle zaligsprekingen in de Bijbel. Jezus zegt: "zalig die honger en dorsten" – daar hebt u datzelfde brandende gevoel in de keel- honger en dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden. En daarom, daarom moeten we leren wat het betekent dat hier staat: zalig zij die in uw huis wonen.

Gemeente, het huis dat wij hebben kan gevaarlijk zijn, omdat wij ons daarin kunnen opbergen, ons daarin als het ware kunnen vastnagelen, omdat wij de ramen en de deuren naar boven, naar God toe, gaan toegrendelen.

Dat is immers voor zo veel mensen, ja ook in de gemeente van Jezus, het geval, mensen die eigenlijk maar één levensvlak hebben en wel dat ze door deze wereld heen komen en er liefst een beetje goed doorheen komen en dat ze wat gelukkig getrouwd zijn en dat de kinderen goed te recht komen en dat het in het werk en met de verdiensten wat goed gaat en nu ja – dan verder eigenlijk schluss - en dan is het gebeurd. En toch kan dat niet, dat is geen werkelijk leven, dat is ook geen werkelijk thuis. Daarom zei ik zoeven 'het gaat hier om het blijvende thuis'. Dat vindt u niet op deze wereld, dat vindt u niet daar waar u zo gelukkig bent een eigen huisdeur te hebben en waar u zo gelukkig bent met uw gezin en waar u zo tevreden bent in uw werk; tevreden of ontevreden, gelukkig of ongelukkig, goed getroffen met een woning of al maanden en

maanden op sjouw naar een woning. Hoe dat dan ook is, het is niet het laatstem het is niet het duurzame, het heeft nooit die onwankelbaarheid, waar het tenslotte in dit leven om gaat. Zeg nu niet, och dat weet ik al lang, want waarom leeft u dan alsof het daar wel om gaat. Op elk huis dat wij bouwen kun je schrijven: ‘linguenda’. [*Eens moeten we het verlaten*] Er is maar één stad die werkelijk fundamenten heeft en dat is het nieuwe Jeruzalem. Er is maar één huis dat helemaal de naam van huis verdient, dat is het huis van God. God heeft een huis en God heeft een stad en God heeft vooral een blijvend Thuis. Daarom is het ook dat God ons telkens weer moet losbreken uit die beschermingen, uit eventueel dat geluk – omdat wij dan weer dat heimwee zouden vinden naar wat blijft, wat duurzaam zal zijn, naar dat wat eeuwig is. Een kerkgebouw van 100 jaar, ge ziet het, wordt ook oud en vooral bouwvallig. Och al die woorden van ‘thuis zijn’ en ‘woning’, wij lenen ze goed bezien alleen maar van God. U mag ze gerust gebruiken voor uw huis, natuurlijk, net als wanneer iemand vader is, geweldig, dan is hij echt vader – ja – maar de VADER, de echte vader is God en het echte huis, dat heeft God. We mogen ze hier gebruiken, er in spelen, we mogen er in wonen, we mogen er in leven, als wij maar blijven beseffen dat het tenslotte er bovuut gaat, dat we bij God terecht moeten komen. En dat is nu het moeilijke natuurlijk, want waar is het huis van God dan en hoe kom je daar? Wie zijn dat nu concreet, die hier zalig gesproken worden?

Zie je die mensen zeggen: “zie jij ergens dat huis van God?” Zou je ergens in deze wereld meer zien dan alleen maar, al is het nog zo voortreffelijk, mensenhuis en mensenwerk. De tempel waarheen deze mens op weg was, was misschien wel de tempel van Salomo in al zijn heerlijkheid en je kunt nog zo’n mooie kerk hebben met genoeg plaats voor allen die kunnen komen, maar het

blijft altijd een tempel met priesters en een kerk met mensen, een kerk met mensen met hun gebreken, mensen die met elkaar leven, mensen die elkaar wat beloven en 't niet doen, mensen die elkaar zeer doen of elkaar in de weg zitten. Waar ergens komt dat andere er bij, dat het huis maar niet alleen het huis is dat door de gemeente of bouwcommissie gezet is, maar het huis dat God zelf gebouwd heeft. Waar is God werkelijk tegenwoordig? Waar kunnen wij op weg zijn naar God en waar niet? Deze man hier is op die weg en weet dat. Hierom, omdat hij zegt, niet mijn of ons huis, maar uw huis. Want dat hij dat zegt betekent dat hij gemeenschap, contact, met God heeft. Hij spreekt in deze psalm met God en looft en dankt dien groten God om zijn genade over hem. Deze man staat niet op een afstand ergens toe te zien, is er met zijn huid en haar door God bijgesleept, en nu heeft hij het niet meer heel stichtelijk over Gods huis en de kerk ergens in de verte, maar nu heeft hij het over 'Uw huis'. Zalig zij die in Uw huis wonen. Zo met God omgaan is ook de enige manier om het huis van God te vinden.

Als je in deze wereld zo op zoek gaat naar het huis van God, dat je denkt nu moet ik toch iets vinden waarvan ik zo kan zien en zeggen: 'daar kan God wonen, of daar is God thuis'. Ik verzeker u dat we dan ons hele leven wel kunnen zoeken, maar dat we nergens een kerk en een gemeente, dat we ook nergens een gebouw, nergens een omgeving vinden – al was het de meest kunstzinnige omgeving en het prachtigste natuurgebeuren – waar we God direct ontmoeten, alleen daar waar God zichzelf eerst aan ons geeft, daar waar wij leren zeggen: 'gij, gij, uw huis, waar wij direct met God spreken en dan, als we dat geleerd hebben, als God ons dat gegeven heeft, dan zullen wij ook leren om het huis van God te vinden.

En zo was het niet alleen maar met de tempel – u weet wel, aan de tempel in Israël mankeerde ook van alles, er waren priesters bij die allerm minst op priesterlijke wijze leefden - maar zo is het in de kerk precies eender. We komen in de kerk allerlei dingen tegen, waarvan we zeggen: hier klopt niets van, er zijn tal van mensen die hoogstens één keer in de kerk komen, maar aan het Avondmaal komen ze doodleuk wel, even rustig laten ze hun kinderen dopen en hier lopen mensen keihard tegen God in en tegen God, de God van orde wil: hoe kan hier nu het huis van God zijn? Hé, daar zit ook die man en die vrouw die me juist deze week zo bedrogen hebben. Kan dat nu het huis van God zijn? Gemeente – dat kan ook alleen maar doordat wij geloven dat het huis van God méér is dan mensen die bij elkaar haan zitten en méér is dan wat wij bouwen en dan wij bereiken, méér ook – God zij dank – dan onze zonden, méér dan onze eenzaamheid en teleurstelling. En waar is dat dan concreet? Die pelgrim had als het ware een kompas in de hand, een kaartje en hij zei: ‘dan moet ik daar wezen.’ Of dat nu Silo, Bethel of Jeruzalem was, in elk geval was het zoveel kilometers rijden of lopen en dan was hij er. Dat is toch wel prachtig, aks het zo duidelijk is waar God is. En zo moet het toch ook als je pelgrim bent, dat je maar niet in het wilde weg ergens heen trekt, ’t eens probeert, waar een pelgrim moet weten: ‘daar ergens, het mag heel ver weg zijn, zodat je je hele leven zoekt naar iets waarvan je weet dat je het hier nooit helemaal bereiken kunt, maar je weet ‘daar in de verte is het’, dat is een pelgrim, want ge blijft hier een pelgrim. Dat betekent dus ook dat een pelgrim – hoe ver het ook is – toch vastheid, houvast heeft. Al is het nog zo ver weg, daar boven hoofd en hart zit een absoluut punt, waarom wij weten, vast weten ‘hier is God’. Zo ging, gemeente, een vrome Israëliet naar de tempel en de zekerheid, dat als hij daar kwam, dan was hij in het huis van God

en dan ook de aanwezigheid van die slechte priesters Hofni en Pinehas hem of haar die zekerheid niet afnemen en dan kon zij haar ziel uitstorten en open leggen voor Hem en dan kon hij ook zijn gestadige lofzang uitzingen voor het Aangezicht, omdat hij wist: ‘hier is God’.

EN nu u en ik, wij allemaal, zijn wij nu minder dan de Israëliet die wist waar hij heen moest en die zich door niets, ook niet door slechte priesters en bedriegende medekerkgangers liet weerhouden om daar te zijn waar zijn God was. Dat moet ge, dat moogt ge en dat kunt ge weten: hier woont God. Immers, dat heeft Hij Zelf beloofd. Ik wil en zal wonen temidden van hen die hem zoeken. Zijn wij soms minder dan Israël, waar men wist ‘in dit gebouw, hier woont God’. Het is toch wonderlijk, vindt u niet, dat wij allemaal zo veel houden van deze pelgrimszangen. Deze psalm zingen we immers graag in de kerk en ook psalm 42 en al die liederen van heimwee, pelgrimage. Maar waarom dan toch? Wat denkt u er dan bij? En waarom durven wij ze te zingen, wat voor geldigheid hebben ze voor ons. Wij zijn immers geen Israëlieten. Wat hebben we te maken met dit oude Boek en met deze oude tempellofzang en met die oude pelgrim. Wel gemeente, wij kunnen deze verzen toch niet meer lezen, niet meer denken en niet meer zingen zonder te denken aan Hem, die meer was dan die schone tempel, die meer was dan het huis van God met handen gemaakt, Jezus. Jezus, die let wel naar zijn gewoonte opging naar de tempel – het huis van Zijn Vader – dat wist Hij en daarom ging Hij er ook heen, omdat God er woonde. Toe vertel eens, waarom blijft u telkens weg? Jezus ging er telkens heen omdat Hij wist – hier woont God en hier wil Hij zijn volk ontmoeten, steeds weer. Maar tegelijk met dat Hij ondanks die farizeeën en al die slechte mensen naar de tempel ging en bleef gaan, wist en zei Hij: ‘Meer dan de tempel is hier.’ Hij zegt het en blijft het zeggen: ‘wie Mij

gezien heeft, heeft de Vader gezien – die heeft het huis van God, méér dan het huis van God bij zich. Wie bij Mij woont en met Mij gaat, die woont bij God, die is thuis. Wie met Mij de liederen zingt tot Zijn roem, die zingt de gestadigen lofzang.

Wij kunnen zo alleen maar zingen, wanneer wij op Jezus zien. Maar gemeente dan toch niet zo, dat het alleen maar een verhaal is toen Jezus hier op aarde was, zodat het nu verdwenen is ergens in de verte, maar zó dat het ook voor nú, voor vandaag, voor onze nood, voor ons verdriet, ons zoeken en zwerven voor onze pelgrimage geldigheid heeft. Want Jezus is niet ergens in de verte en wij zijn niet ergens ver van Jezus en het huis van God is niet ergens onbereikbaar, maar dit huis van god bent u. Dat bent u met elkaar, dat bent u zoals u hier bij elkaar zit als gemeente van Jezus Christus. Daarom moeten wij ook een kerk hebben, zodat u er allemaal zijn kunt, daar waar Hij is. Huis van God, dat bent u allemaal, wie u ook bent en in wat voor omstandigheden, verbonden immers ondanks alles, door die ene band, die alles samenhoudt, de Geest van Jezus Christus.

In het Nieuwe Testament wordt van ons allen met elkaar gezegd, dat wij zondaren het lichaam van Christus zijn. Daar wordt van ons allen met elkaar gezegd dat wij het huis van God zijn, ja het staat er, leest u het maar na: ‘woonstede van God, gebouwd door den Geest’. Dat betekent nogal wat. Dwz dat nu in 1957, hier op de wereld nota bene, Gods huis aanwezig is overal waar twee of drie bij elkaar zijn in Zijn naam, waar het Woord van God uitgaat, ja waar de gemeente vergaderd wordt, dáár is het huis van God, dáár is God te vinden daar is de mens eindelijk thuis.

Dit woord wijst niet alleen maar terug naar een ver Israël, toen de tempel er nog stond en dat spreekt niet alleen maar over de Here Jezus, toen Hij hier nog rondging, en dat spreekt niet alleen maar over de hemel als het huis van God. Daar spreekt het stellig ook

allemaal van, zoals Jezus zei ‘dat hij naar zijn Vader ging’ om de vele woningen klaar te maken – dat is ook alles het huis van God; jazerker, maar dn ook zó, dat op dit moment tegelijk waar is: daar waar de gemeente is, is God zelf. En zo roept dit woord ons, om tot onszelf, tot elkaar terug te keren, elkander te vergeven en om niet in een vage verte uit te zwermen onze God te zoeken of te gaan waar God zeker niet is. Maar wij vinden God daar, waar elkaar vinden en vergeven en dragen en wij hebben gemeenschap met God, wij zijn samen met God – dáár waar wij samen zijn met elkaar en daar is het blijvende thuis.

Thuis zijn bij God betekent: thuis zijn in Zijn gemeente, thuis zijn bij Zijn kinderen. Ja en dan zo, dat je niet, zoals wij dat ze vaak hebben, zegt: ‘ja, ik ben er thuis, ik voel mij er op mijn gemak, ik krijg er alles, waar ik behoefte aan heb’ waarbij, omdat dan het ik van u in het centrum staat, waarbij je dan allicht ruzies krijgt, zodra iemand zijn plaatsje waar hij zo aan gewend was in de kerk verliest of zodra er nieuwe gezangen ingevoerd worden of weet ik wat allemaal.

Het frappeerde mij, juist deze dagen nog eens weer te lezen hoe zulke dingen onze eerste eigen predikant (ds. Gispén) telkens weer pijn deden. Och, hoe vaak hoort u in zulke situaties niet – nu voel ik mij hier niet meer thuis. Neen, thuis zijn in de gemeente is véél wijder, het is vooral ook veel verantwoordelijker, het stelt ons ieder dag opnieuw voor de taak, dat wij elkaar zullen herkennen, dat wij elkaar zullen opzoeken, vermanen en liefhebben, en dat wij met elkander die lofzang zullen zingen, waarvan dit woord spreekt. In dat geheel van dat huis van God, dáár hoort u, daar alleen bent u werkelijk mens, daar in die gemeente wordt u zaliggesproken, dwz daar zegt God tegen u, ‘waar u nu zijt, daar hoort u, daar zal Ik u ook zeggen wat Ik van u wil, en daar zult u

eeuwig gelukkig, eeuwig gerechtvaardigd zijn. Hier en hier alleen heeft uw leven van uw kant gezien zin’.

Jezus zeide: Zalig zijn de reinen van hart, want zij zullen God zien. Welnu reinen van hart zijn diezelfde mensen: pelgrims, zondaren, in wier leven iets begonnen is van die gestadige lofzang. Dat is dat lied dat ondanks alles wat er in ons leven gebeurt – altijd toch weer naar boven breekt, omdat wij door Zijn genade niet zwijgen kunnen voor God, omdat Hij God is en omdat wij Zijn kinderen mogen zijn. Reinen van hart zijn de mensen die op weg zijn met dit lied in hun hart op weg naar huis. En die weg naar huis leidt door uw ontmoeting met de man, de vrouw die u links liet liggen en bedroog en die u links wilde laten liggen.

Alleen dan, als we het met elkaar zingen, kunnen we dit lied zingen, dan kunnen wij gedenkend wat God ons gaf, dat is dankend voor 100 jaar, nu ook samen ons opmaken een kerk te gaan bouwen met plaats voor allen; alleen dan, als wij in ons leven, in ons bestaan ons verbonden weten met al die anderen, dán is het waar wat hier staat, dan zet God Zijn zegel er op en dan zegt Hij: ‘zalig zijn de mensen, die dit blijvend huis gevonden hebben’. Zalig de mensen, die teruggekeerd zijn vanuit de onrust van hun zonde en schuld en rust gevonden hebben in het bloed van Golgotha. Zalig de mensen die het lied in hun hart gevonden hebben – uw goedheid maakt mij eeuwig zeker dat in Uw huis mijn woonst zal zijn, ontkomen naar uw vaste troon, vindt ieder schuil en schut –

En als God dat door Zijn Geest waar maakt in onze gemeente, in onze kerk, in ons leven, daar waar wij elkaar ontmoeten, dan kunnen wij dankend gaan bouwen en ons geven, want dan zullen we delen in het grote, het enig blijvende, dat als een scherm, als de eeuwige regenboog van God, boven ons hart, boven ons huis, ons breekbare huis, ons breekbaar gezin gespannen staat – Gods

eeuwige gelofte, dat wat hier ook in elkaar kraakt, Zijn Huis blijft, dat wat hier ook ineen valt: Zijn hart blijft uitgaan naar Zijn kinderen en waar mensen eenzaam zijn.

Deze gemeenschap raakt nooit teloor, kan niet vernietigd worden. Dit is waarachtig, ja zo waar als Jezus mens geworden is, om u te redden, gemeente.

Zalig zij, die bij Hem zijn, die in dit huis wonen en die dan ook waarlijk gaan zingen voor Hem.

Amen

Gezang 55: 1, 2, 3 en 6

Alles werd nauwkeurig genoteerd op al beschikbare papiertjes.

9								
	Huur.	739 0,5 H	851 0,5 H	Catech.	905 0,5 H	Catech.	957 0,5 H	
	s H	800 0,5 H	852 0,5 H	Hand.	906 0,5 H	Hand.	958 0,5 H	
		801 0	853 0,5 H	Catech.	907 0,5 H	Hand.	959 0,5 H	
	s H. Cat.	802 0,5 H	854 0,5 H		908 0,5 H	Catech.	960 0,5 H	Catech.
	0,5 H	803 0,5 H	855 0,5 H	Catech.	909 0,5 H	Catech.	961 0	Trifolium's
	0,5 H	804 0,5 H	856 0,5 H	Catech.	910 0,5 H		962 0,5 H	H. Aarden
	10,5 H	805 0,5 H	857 0,5 H	Hand.	911 0,5 H		963 0,5 H	
	0	806 0,5 H	858 0,5 H	Hand.	912 0,5 H	Hand.	964 0,5 H	Catech.
	1	807 0,5 H	859 0,5 H	Catech.	913 0,5 H	Hand.	965 0,5 H	Catech.
	gecont.	808 0,5 H	860 0,5 H		914 0,5 H	Hand.	966 0,5 H	
	2 0,5 H	809 0,5 H	861 0,5 H	Catech.	915 0,5 H	Hand.	967 0,5 H	
	3 0,5 H	810 0,5 H	862 0,5 H	Catech.	916 0,5 H	Hand.	968 0,5 H	
	164 0,5 H	811 0,5 H	863 0,5 H	Catech.	917 0,5 H	Hand.	969 0,5 H	Catech.
	765 0,5 H	812 0,5 H	864 0,5 H	gecont. Bidd.	918 0,5 H		970 0,5 H	Hand.
	766 0,5 H	813 0,5 H	865 0,5 H		919 0,5 H	Hand.	971 0,5 H	Hand.
	767 0,5 H	814 0,5 H	866 0,5 H	Hand.	920 0,5 H		972 0,5 H	
	768 0,5 H	815 0,5 H	867 0,5 H		921 0,5 H		973 0,5 H	Hand.
	769 0,5 H	816 0,5 H	868 0,5 H		922 0,5 H		974 0,5 H	
	770 0,5 H	817 0,5 H	869 0,5 H	Catech.	923 0,5 H		975 0,5 H	
	771 0,5 H	818 0,5 H	870 0,5 H	Catech.	924 0,5 H		976 0,5 H	Catech.
	772 0,5 H	819 0,5 H	871 0,5 H	Catech.	925 0,5 H	Hand.	977 0,5 H	
	773 0,5 H	820 0,5 H	872 0,5 H	Catech.	926 0,5 H	Hand.	978 0,5 H	Catech.
	774 0,5 H	821 0,5 H	873 0,5 H	Hand.	927 0,5 H		979 0,5 H	
	775 0,5 H	822 0,5 H	874 0,5 H	gecont. Bidd.	928 0,5 H		980 0,5 H	Hand.
	776 0,5 H	823 0,5 H	875 0,5 H	Hand.	929 0,5 H		981 0,5 H	Hand.
	777 0,5 H	824 0,5 H	876 0,5 H	Catech.	930 0,5 H		982 0,5 H	Catech.
	778 0,5 H	825 0,5 H	877 0,5 H	Hand.	931 0,5 H		983 0,5 H	Catech.
	779 0,5 H	826 0,5 H	878 0,5 H	Hand.	932 0,5 H		984 0,5 H	Catech.
	780 0,5 H	827 0,5 H	879 0,5 H	Hand.	933 0,5 H		985 0,5 H	Catech.
	781 0,5 H	828 0,5 H	880 0,5 H	Hand.	934 0,5 H		986 0,5 H	Catech.
	782 0,5 H	829 0,5 H	881 0,5 H	Hand.	935 0,5 H		987 0,5 H	Catech.
	783 0,5 H	830 0,5 H	882 0,5 H	Hand.	936 0,5 H		988 0,5 H	Catech.
	784 0,5 H	831 0,5 H	883 0,5 H	Hand.	937 0,5 H		989 0,5 H	Catech.
	785 0,5 H	832 0,5 H	884 0,5 H	Hand.	938 0,5 H		990 0,5 H	Catech.
	786 0,5 H	833 0,5 H	885 0,5 H	Hand.	939 0,5 H		991 0,5 H	Catech.
	787 0,5 H	834 0,5 H	886 0,5 H	Hand.	940 0,5 H		992 0,5 H	Catech.
	788 0,5 H	835 0,5 H	887 0,5 H	Hand.	941 0,5 H		993 0,5 H	Catech.
	789 0,5 H	836 0,5 H	888 0,5 H	Hand.	942 0,5 H		994 0,5 H	Catech.
	790 0,5 H	837 0,5 H	889 0,5 H	Hand.	943 0,5 H		995 0,5 H	Catech.
	791 0,5 H	838 0,5 H	890 0,5 H	Hand.	944 0,5 H		996 0,5 H	Catech.
	792 0,5 H	839 0,5 H	891 0,5 H	Hand.	945 0,5 H		997 0,5 H	Catech.
	793 0,5 H	840 0,5 H	892 0,5 H	Hand.	946 0,5 H		998 0,5 H	Catech.
	794 0,5 H	841 0,5 H	893 0,5 H	Hand.	947 0,5 H		999 0,5 H	Catech.
	795 0,5 H	842 0,5 H	894 0,5 H	Hand.	948 0,5 H		1000 0,5 H	Catech.

Bevestiging van ds. H.B.Weijland 4 oktober 1959

Het is vandaag een blijde en grote dag voor ons als kerk, als gemeente van Jezus Christus te De Lier. Wie onzer zou niet blij zijn dat de door het vertrek van Ds. Van der Spek opengekomen plaats zo spoedig weer bezet wordt. Zo spoedig en dat in een tijd waarin het blijkens de feiten zo moeilijk loopt met het vervullen van ontstane vacatures in onze kerken. Niet denkbeeldig is daardoor voor ons Lierenaars het gevaar dat wij, nog meer dan dit al het geval is, onszelf aantrekkelijker en belangrijker beschouwen dan anderen. Ja want wie is het die Zijn gewillige dienaren zendt naar waar zij nodig en het meest nodig zijn? Nou dominee – een tikkeltje nuchter blijven alstublieft – wat dacht u als een dominee er denkt beter van te worden dat ie dan niet gaat en dat mag hij dan toch ook gerust doen net als ieder ander? Nu wil ik heel niet ontkennen dat zulke factoren voor ons mensen hierbij meespreken en niet zelden ook gerust meespreken mogen...maar om dat nu geheel daar te laten neemt dat ook maar iets weg van het antwoord op de vraag: ‘wie is het die Zijn dienaren zendt daar waar Hij ze hebben wil?’

God voert zijn plannen uit – dwars door al onze overwegingen en beslissingen heen – en Hij, Hij alleen zendt Zijn dienaren uit waarheen Hij ze hebben wil. En ’t is beter, doelmatiger en vruchtbaarder daar over na te denken dan het te hebben over alle mogelijke speculaties van menselijke kant. Want dat is ook het enige wat onverwoestbaar en onweersprekelijk waar is en waar u wat aan hebt voor nu en voor de eeuwigheid. Wij moeten vooral in deze dagen meer oog zien te krijgen voor wat de kerk eigenlijk is, voor het heilig mysterie der kerk en haar opbouw. Wij mensen bouwen niet, maar breken, knoeien, scheuren en vernielen. God alleen bouwt en voor zijn bouwwerk gemeente wordt uw aandacht gevraagd ook bij het zenden en geven van een nieuwe

dienstknecht die het Woord der verzoening in Jezus Christus hier in opdracht van Zijn meester u komt verkondigen. En in verband daarmee moet en mag ik u gemeente Zijn Woord ook verkondigen. Ge vindt onze tekst daartoe in Efeze 4:11 en 12. In die opening van Gods Woord predik ik u: Jezus Christus bouwt Zijn kerk door zijn dienaren te zenden met een bepaald doel.

Wonderlijk is het mysterie der Kerk als wij haar althans zien zoals zij is: de gemeenschap van degenen die door Jezus Christus geroepen zijn tot het leven. Alle leven is voor ons een mysterie, maar toch bovenal het leven der kerk. En ook dit leven, juist dit leven, roept om verzorging. Wie daarmee niet verlegen is, wie daar wel raad mee weet is vreemd aan het wezen der kerk. Het eigenlijke van de kerk raakt hij niet aan en dat kan hij ook niet. Want de kerk is de kudde van de goede Herder, Jezus Christus. Hij alleen kan er wat aan doen. De schapen horen zijn stem en zij volgen Hem omdat zij Zijn stem kennen, maar een vreemde zullen zij voorzeker niet volgen. Zeker, de mensen van de kerk kunnen wel door vreemden in beweging worden gebracht, dat gebeurt zelfs veel, maar dat is nooit de beweging der kerk. Dat is de beweging van de wereld in de kerk. De ongelooftbeweging in de gelovigen, En hoe krachtiger die beweging is, des te armer is de kerk. Het kenmerkende van zo'n beweging in de kerk is dat de schapen van Jezus Christus meegevoerd worden, maar dat zij zelf niet wandelen. De verzorging van het leven betekent altijd dat de levende zelf in actie komt. En als dat de bedoeling van de verzorging der kerk is, dan weten wij er geen raad mee. Gelukkig ook maar, want het ergste voor de kerk is dat men alles met haar kan doen en zij alles met zich laat doen. Wie anders zal het leven van de kerk in beweging brengen dan Hij die de kerk kocht met Zijn bloed en die haar tot het leven geroepen heeft, Wiens eigendom zij is, onze Here Jezus Christus. Hij alleen heeft over

haar zeggenschap en kan tot haar Zijn eis doen uitgaan en alleen onder Zijn heerschappij komt die levende kerk dan ook zelf tot actie. En als wij dan over de bearbeiding der kerk moeten spreken, spreken wij over de ontzaglijk teere dingen. Er is geen teerder werk zelfs te noemen, En tot dit teere werk is alle wijsheid van mensen onbekwaam. Al onze maatregelen, hoe practisch ook, kunnen de kerk niet dienen, ook al tonen wij daarin nog zoveel talent. Ontzettend is de geschiedenis van de gevangenschap, waarin onze wijsheid de kerk heeft gebracht en dat gaat maar door, daaraan werken wij, gij en ik, nog dagelijks mee. Als het van ons komen moest dan zou de Kerk des Heeren vast en zeker ten gronde gaan en allang ten gronde gegaan zijn. Wij kunnen van de bearbeiding der kerk ook niet spreken, tenzij wij spreken van Jezus Christus. Van Hem spreekt de apostel hier dan ook. Van Hem die gevangen is genomen en die opgevaren is om aan de mensen gaven te geven. En daarvan moet de kerk ook leven. Hij kan dat omdat die Kerk zijn eigendom is. U weet immers allen wel dat ge waarlijk niet wààrlijk, niet ècht geven kunt of er moeten banden der gemeenschap zijn. En als onze Here Christus geeft aan de Kerk, dan raakt Hij die kerk aan in haar diepste innerlijke bestaan. En dit tere verzorgende werk doet Christus als Hij aan Zijn kerk geeft apostelen, zowel als profeten en als evangelisten. Die zijn door den Christus gegeven. Maar pas op nu, dat betekent niet dat Hij Zijn werk aan hen heeft overgedragen – neen alleen dat Hij Zijn werk door hun dienst verricht. Daar is een wezenlijk verschil tussen. Een koning droeg vroeger zijn werk over aan een plaatsvervanger – een stadhouder of stedehouder – als hij zelf niet tegenwoordig kon zijn. Maar zo doet Christus met zijn kerk zeer beslist niet. Hij is immers met zijn kerk tot aan de voleinding der wereld – al de dagen – aanwezig. Hij geeft haar niet in vreemde handen. Hij geeft aan haar wel apostelen,

profeten, evangelisten. Maar in hun dienst wendt Hij zichzelf als Herder tot Zijn kudde. Zo deed Hij in die eerste tijden op een bijzondere wijze. Maar ook als Hij deze bijzondere gave met die apostelen en evangelisten zo niet meer geeft, dan houdt Zijn geven toch niet op. Hij blijft geven al de eeuwen door. Hij geeft nu nog herders en leraars. En alleen door het geven van Christus heeft hun dienst enige waarde. Ge stemt het mij wel toe, dat wij ontzettend verwereldlijkt zijn. De oorzaak daarvan ligt zowel bij de herders, de leraars als bij de gemeente. Zij – die herders, leraars – hebben slechts betekenis indien en in zoverre zij dienstknechten van Christus zijn. Indien zij hartstochtelijk verlangen naar de ontmoeting tussen de goede Herder en Zijn kudde. Indien zijzelf uit de weg willen gaan. Zij zijn slechts herders in zoverre zij leraars willen zijn en omgekeerd. Jezus Christus geeft Zich aan Zijn kerk en daarom geeft hij herders en leraars. Dat herder zijn komt dus vooral uit in de prediking waarin de Heiland zich immers aan Zijn kudde kennen doet. Waarin Hij tot de Zijnen komt; meer heeft Zijn kerk ook niet nodig. Maar het herderlijke prediken en het lerend herder zijn is zo zwaar omdat wij met ons doen en laten dikwijls oorzaak zijn dat de schapen de stem van de Herder niet meer horen. En dan staan we de ontmoeting tussen kudde en Herder tegen. En vooral hier kan ook het doen en laten, het drijven der gemeente een gevaar voor de Herders en leraars zijn.

Het kan niet ontkend worden dat hierin één van de duidelijk oorzaken schuilt van veel onvruchtbaarheid van de door God gegeven ambtelijke dienst; dat leden van de gemeente die niet zoeken en daardoor zelf niet bekwaamd of toegerust worden tot dienstbetoon van hun kant. Dan is men al tevreden met een mooie preek en met de daardoor gewekte stemming, Dan wordt er veel gepraat over de dominee, over zijn preek, maar niet over Jezus. En

dit is ook een volgen van Christus om de broden, om wat anders althans dan om hemzelf. Dan is daarin niets van de honger naar het leven. En dan kunnen we brave, kerkse mensen zijn, maar dan kennen we Christus niet.

Christus geeft zichzelf in de ambtelijke dienst, opdat wij toegerust zouden worden tot dienstbetoon, tot opbouw van het lichaam van Christus. Want Jezus Christus geeft het leven. En dan maakt Hij ons tot dienaren en dienaressen van het leven. Dat is de grote wondervolle gave van onze Heiland. Dan willen wij dienen, niet heersen maar dienen. Dat moeten wij zoeken in de herderlijke prediking. Als wij dat er niet in zoeken dan is de arbeid van ds. Weijland hier tevergeefs; dan zoeken wij er Christus niet in. Maar als zo ook in zijn prediking Jezus Christus ons aanraakt en zich aan ons geven gaat, dan gaan wij bouwen, dienend bouwen en in dat bouwen zullen we dan genieten de vreugde der verlossing. Er wordt veel geklaagd. Maar dunkt u ook niet...zouden we over de kerk minder klagen indien wij meer arbeiden aan de opbouw van de kerk, dus meer zochten wat Christus Jezus geeft? Juist omdat het gaat om het leven der zielen, juist omdat het aankomt op persoonlijke bevinding, op de geloofsontmoeting tussen onze ziel en de Heiland, juist daarom komt het zo aan op het leren, dat is op het prediken der openbaring van Christus. Als wij tekort doen aan het leren moeten we niet menen wel herderlijk werkzaam te zijn. Want wie daaraan te kort doet, die doet te kort aan de vertroosting, opbouwning der zielen. Die brengt de schapen in de woestijn in plaats van op de weide.

Ach, we hebben niets te geven, wij kunnen ook waarlijk niets aan u kwijt. En dat is maar goed ook. Maar Jezus Christus geeft; hij geeft Zichzelf aan Zijn volk. En Hij doet dat onder ons door 'herderlijk leren en lerend herder zijn'. Daarmee is het wonder verklaard dat door die dienst Zijn Kerk gebouwd wordt.

Maar dan geeft de Christus ook meer. Heel de ambtelijke dienst moest juist daartoe dienen: opdat Hij de heilige toe zou rusten tot dienstbetoon. Hier komt het wel heel scherp uit dat onze Here Jezus het leven geeft, dat daarin gelovigen zelf werkzaam worden, dat zij zelf dienen gaan. Daarop moet al onze ambtelijke dienst gericht zijn – op het dienen der gelovigen. Want onze levende Heiland geeft ook, bouwt ook daarom Zijn kerk. De kerk van Christus is een levend lichaam. Als God aan een lichaam leven geeft, doet Hij dat door de leden en de organen van het lichaam te doen werken. Wij dienaren van onszelf hebben heus niets anders dan wat de heerlijkheid Gods ten onder houdt of verbergt. Jezus heeft alles en Hij wil al Zijn schatten aan de Zijnen kwijt. Daarmee bouwt Hij zijn kerk ook in de ambtelijke dienst. EN wij zullen dan ook gewillig de schatten van kennis, wetenschap, kunst en rijkdom te Zijner beschikking stellen. Want wij kunnen van het leven van het lichaam der Kerk slechts genieten – dat is wel duidelijk – in zoverre er bij ons als leden van dat lichaam van deelname aan dat leven in dienstbetoon aan dat leven sprake is. Dan wordt de leiding van de kerk wel moeilijk, gelukkig ook maar. Verzorging van het leven is altijd een teer en moeilijk werk. Niets is makkelijker te onderhouden, in bepaalde zin althans, dan een kerkhof, daar is dan ook geen leven. Maar waar het leven verzorgd wordt, daar is toeneming en groei. Niet door ons, maar alleen door Hem doordat Hij zich in het werk zijner dienaren aan u geeft, om het eeuwig welbehagen. EN op die groei moet zich dan ook alle ambtelijke arbeid richten. Immers slechts in de weg van de toenemende groei in de kennis des geloofs kan pas genoten worden van de volheid der genade in Jezus Christus. En dan bouwen wij gemeente en ds. Weijland mee aan Gods gebouw omdat Hij door ons werken wil tot roem van Zijn genade.

Amen

Johannes 10: 1-16 en Efeze 4: 1-16
Psalm 65: 1, 2, 3 en 5 (voor de preek)
Gezang 41: 1 (na de preek)
Bevestiging
Voor het gebed: Gezang 29
Dankgebed
Gezang 9: 7
Slotzegen

De eerste steen van de Johanneskerk 25 juni 1964

Gelezen: 1 Petrus 1: 24,25 1 Johannes 1: 5:2
Gezongen: Gezang 46: 1 Psalm 112: 1 en 3

Bijdrage aan de Kerstmeeting in veilinghal Westerlee

2^e kerstdag 1964

Kinderzang 2e en 3e klassen van de scholen olv. mej. H. Bank

RK kerkkoor olv. de heer A. Overgaag

Burg. G. van Hofwegen, de heer A.v.d. Horst (hulpprediker der NH kerk), ds. J.H. Teerink (Geref. Predikant), pastoor N. van Schaik

Solozang: Gerard de Wit

Begeleiding: Harm. Ver. Excelsior olv N.Houppermans

Algehele leiding: Cor Bouter

Wat is Kerstfeest?

De band tussen God en mens is vernield, kapot, moedwillig verbroken door de mens. Maar alzo lief heeft God de mensenwereld gehad, dat Hij – waar de mens geen mogelijkheid meer had die band te herstellen – daar toch niet in kon berusten. Neen dan zou de duivel, het kwade, gezegevierd hebben. Er bleef slechts één mogelijkheid meer over, maar wij wisten die niet. Dat is het wonder van het kerstfeest. De mens moest de schuld betalen, maar kon het niet. Welnu, toen gaf God Zijn zoon om mens te worden, als u en ik.

God is gekomen tot ons om ons te redden in dat kind. Dat is het voor ons onbegrijpelijke en toch werkelijke, waarachtige gebeurde in die nacht schoner dan de dagen. Zozeer is God met ons lot bewogen, zozeer wil Hij uw verderf en ondergang niet, dat Hij één onzer werd, geheel één.

In een gevangenis werd een bijzondere avond gegeven. Daar zaten ze bij elkaar, de zwaarst veroordeelden, soms zelfs levenslang, de verworpenen, uitgestotenen uit de maatschappij om hun misdaden. Onder de aanwezigen was ook de dochter van de directeur en ze had haar baby meegenomen omdat ze niet wist waar ze die anders

had moeten brengen. Op een gegeven moment werd er chocolade geschonken en moest ze even opstaan om een handje te helpen. Spontaan, met een grote glimlach, gaf ze de baby zolang aan één van de mannen, één der zwaarste misdadigers. En die zat daar toen, onhandig en bedremmeld, met het knie op zijn knie. Maar opvallend bleek, in latere gesprekken, dat welke mooie dingen met eersteklas artiesten die avond ook gepasseerd waren, dit simpele gebaar hét moment van de avond was geweest. Ze heeft ons haar kind toevertrouwd. Zo neemt ze ons als gelijke, zo vond ze, hoorde ze bij ons dat ze ons haar kind heeft aangereikt. In dat kind heeft ze zichzelf gegeven.

Dat is nu wat wij vandaag gedenken. Zo heeft God gedaan. Zo zeer vindt God – hoort Hij bij ons, zo zeer wil Hij met ons verbonden zijn, dat Hij de Almachtige, de Heilige ons Zijn Kind aanreikt. In het Kind gaf God Zichzelf. Kerstfeest vieren is, u daarover verblijd verwonderen.

Het is om te huiveren en het is om te juichen. Hij, die de zon, de maan in Zijn hand heeft, die ze hun machtige baan doet beschrijven – Hij ligt hier als een hulpeloos Kind, één onzer. Neen, dit is niet te begrijpen. Bij de kribbe verliezen we eens en voor altijd de God die we ons maakten of voorstelden. Probeert u maar God te verstaan die u niet vernielt om uw steeds maar afwijzen van Hem, die deze steeds verder in ongerechtigheid afglijdende wereld niet in elkaar trapt. Maar eerst tot die wereld gekomen is door Zijn Zoon neer te leggen in de kribbe om ons gelijk te worden, in ons leven in te gaan om straks als de man van het kruis voor uw en mijn schuld te boeten en de weg tot de Vader weer vrij te maken. Hij legde Zijn Zoon in de kribbe – opdat gij voor dat wonder zoudt knielen en aanbidde danken.

Zie in die kribbe – daar is uw God. God is dus niet ver en vreemd. Een iets, onpersoonlijk en vaag – God is Iemand, een persoonlijk

met uw en mijn lot bewogen God, die Zich liefhebbend geeft aan een door eigen schuld lijdende wereld, en zich daarmee één komt maken. Ja, alzo lief heeft God de wereld gehad en dat Kind in de kribbe is het teken. Dat is het kerstfeest. God verzeker u, geve u verzoening de vrede met Hem door het kind in de kribbe, die zich in onze plaats kwam stellen in het gericht.

Kerstfeest – Vrede in uw hart door Jezus Christus.

Een huwelijkspreek april 1966

Onze tekst voor vanmiddag kozen we op verzoek van het bruidspaar uit het boek Genesis, hoofdstuk 32:26

Ik laat u niet gaan, tenzij gij mij zegent.

Op de klank af – direct een pracht woord voor een gelegenheid als deze. Maar waar het hier bediening van het Woord van God geldt moeten we voorzichtig zijn om af te gaan op de klank van een bepaald gekozen woord. Bediening van het Woord van God is immers ontvouwing, uitstalling van wat het gekozen Bijbelwoord naar de wil van de heilige God ons bedoelt te zeggen. We mogen dus van zo'n woord niet zo maar wat gaan roepen, ook geen dingen die op zichzelf wel waar, mooi en goed zijn, maar de eigenlijke bedoeling van dat bepaalde Schriftwoord negeren. Dan immers zouden we evengoed uit ieder ander willekeurig boek, buiten de Bijbel om, een mooi gezegde of uitspraak kan kiezen. Deze tekst vinden we in de wonderlijke geschiedenis van Jakobs worsteling met God in Pniël. Nu moge het u bekend zijn dat al sinds eeuwen over die worsteling in Pniël ook aan rechtzinnige, dus Bijbelgetrouwe zijde een legio van verschillende uitleggingen bestaan die een goede prediking over deze stof uiteraard dus wel heel moeilijk maken. We kunnen begrijpelijk op die verschillend mogelijke uitleggingen hier nu niet ingaan en zullen ons houden aan wat ons zondermeer allen wel duidelijk moet zijn. Op de één

of andere wijze heeft Jakob geleidelijk aan bemerkt dat hij met een goddelijke tegenstander te doen had. Die hem liet bemerken dat zijn rechtvaardige rechter hem hier tegenkwam. Als de Almachtige hem in die worsteling had verpletterd, in plaats van hem alleen de heup te ontwrichten – Jakob beseft het – zou het zijn verdiende loon geweest zijn. Jakob had de belofte Gods van een hem rijk toegedachte zegen, maar zijn hele leven lang heeft hij daarbij op allerlei slinkse manieren getracht God een handje te helpen. Denk maar aan het lelijk misbruik maken van zijn broeders vermoedigheid en honger; aan zijn bedrog jegens zijn nagenoeg blinde vader; over zijn sluwheid tegenover Laban. Zijn schuld is groot en hij zou waard zijn dat God hem zijn zegen onthield. En daarom gaat hij nu pleiten op 's Heeren ontferming, hij gaat nu smeken als een boeteling om genade. Hij is gekomen waar God hem hebben wilde, tot het inzicht namelijk dat hij de ondergang ook tegenover zijn broeder Ezau verdiend had en komt zo tot berouw over zijn zonden en tot de bede om onverdiende genade. Hij ziet in dat hij de toegezegde zegen al lang verbeurd

heeft – en dat hij dus God aan zijde dreigt te verliezen. En dat betekent zijn absolute ondergang. En daarom komt hij ten slotte tot die wanhoopsbede –

want dat is het – Heere ik laat u niet gaan, tenzij Gij mij zegent. Want het ergste wat bestaat is God te verliezen. Als ik nu probeer een toepasselijke overgang te maken op onze

situatie van vandaag dan begin ik u er aan te herinneren dat de gave van het huwelijk, een hebben we al Gods zegeningen verbeurt, ook de zegen dus van het huwelijk. Daarom zien we ook dat het huwelijksleven na de zondeval zo ontstellend geschonden en verminkt is. Men heeft ook wel eens gezegd dat zelfs nergens de breuk tussen God en de mens zo verwoestend uitkomt als in het huwelijksleven en ik de neiging daarmee in te stemmen. De ideale huwelijksband tekent ons de apostel Paulus zelfs als een afschaduwing van de band die Christus bindt aan zijn kerk. Christus de bruidegom, de gemeente zijn bruid. Als we daarop letten, dan moeten we zeggen: wat brengen we daarvan terecht? De ervaring leert ons ook hoe moeilijk het is, bijna onmogelijk, om kapotte huwelijken weer te herstellen; waar in de regel haat is gegroeid waar eerst liefde was. En als er bij één der partijen geen besef van zondaar zijn is voor God, dan is het al helemaal een vrijwel hopeloos iets om herstel te bewerkstelligen. De mens heeft ook een kostbare gave vernield en daarom is een echt huwelijk nu dan ook alleen nog mogelijk door Gods genade. Daarvoor moet aan beide zijden dan ook het verlangen naar die zegen Gods, die genade bestaan, van het begin af aan. We moeten niet steunen op onze goede voornemens. Die zijn er vandaag wel, daar zijn we wel zeker van. U houdt van elkaar, maar zouden er wel eens mensen zijn die gaan trouwen zonder de beste voornemens, dat is toch ondenkbaar. Als God niet de 3^e is in uw verbond, dan is dat verbond niet hecht en niet onverwoestbaar. Maar als Hij wel de derde is dan is de band van u beiden aan elkander pas hecht en onverwoestbaar. Daarom – ja dan begint u goed en verheven, dan als uw beider bede is: ‘Zie ons aan Here onze God, in Jezus Christus Uw zoon die het leven kwam herstellen – ga gij met ons, wij laten u niet los, tenzij gij ons zegent. Dan moogt u weten, die volhoudende en overtuigende

bede hoort God altijd. Hij begint nooit met zich terug te trekken. Als gij Hem uitnodigt op uw levensfeest dan komt Hij en gaat Hij met u mee.. en dan alleen is het ook goed. Daarom volhard in dat gebed. Ieder voor u zelf en samen. Wij laten u niet los, tenzij gij ons zegent. Zoekt gij Hem zo, dan is Hij bij u en gaat met u mee. Dan is het goed. Amen

Zomaar nog wat aantekeningen

103:7
na beled: 9:7
den 7:39
32:354
27:5
105:12
99

Ps. 116:6 en 8
na het scheploem Ps 130:1
na Gemad. vsk.
na Jeraja 44:22 en 23 Ps. 150:9
Gebed. vsk.
den 1:9:1-10
Ps. 32:354
na de proef 9:10:5
welke v. vsk.
vsk.
9:10:2

Fruchtig jehova's heil
Stomte 1:1-2
C. 1:1-2
W. 1:1-2
de 1:1-2
de 1:1-2
de 1:1-2

22 Gravensande, 30 Oct '49
Geachte D.
Hoewel ik wel met de
W. S. H. dienstbegeleiding bekend
aank. zijn, wijs ik u er nog even
op, dat ik met de bus van 6.20 uit
de hie. tijdig voor de dienst van
7 uur woensdag a.s. hier kom bij.
Ik kom en neem secht voorkeuring
nemen en ik staat vlak voor u
geboorn. Om 8.30 kom ik terug.
Dat dient dus best aan.
Dus D. V. tot woensdag a. s.
Met b. groeten
J. W. v. d. V.

Voorrang:
Ps 121:1-2
na Belijdenis Ps 48:6
na Jeraja 40:1-11
na 1:1-2
Ps 33:5-10
Slotrang Ps 27:7
Bij 12

Voorrang 42:3
na de wet 119:9
na Joh. 18:12-27
na inleiding 57:5-9
Slotrang 54:9-10
(149)
(Matth. 6: 49-75)

Ingebruikname Johanneskerk donderdag 18 november 1965

- I. Overdracht van het kerkgebouw aan de kerkeraad door de voorzitter van de bouwcommissie, de heer J. de Jong.
- II. KERKDIENST. Voorgangers: Ds. J. H. Teerink, prediking;
Ds. B. Wentzel, liturgie.

1. Votum en zegen.
2. Liturg: Psalm 27 : 4—6.
3. De gemeente zingt: Psalm 27 : 3.

Och, mocht ik *in die heilige gebouwen*
de *vrije gunst, die eeuwig* Hem bewoog,
zijn *lieflijkheid en schone dienst aanschouwen!*
Hier weidt mijn *ziel met een verwond'rend oog.*
Want *God zal mij, opdat Hij mij beschutt'*
in *ramp en nood verstecken in zijn hut,*
mij *bergen in 't verborgen van zijn tent*
en op een *rots verhogen* uit d'ellend'.

4. Bestemming van de kanselbijbel.

Namens de gemeente leest een gemeentelid br. As. Koornneef
Psalm 119 : 105 en 106.

5. Liturg: 2 Tim. 4 : 1—3.

6. De gemeente zingt: Gezang 63 : 3.

Woord, waarop wij bouwen,
waar wij op vertrouwen,
Evangeliewoord.
Bergen mogen wijken,
gij zult niet bezwijken,
want gij zijt Gods woord,
Laat ons, Heer, de troost dier leer
door geen twijfel ooit ontroven,
sterk ons in 't geloven.

7. Gebed.

8. Prediking: Ds. J. H. Teerink.

9. De gemeente zingt: Psalm 68 : 10.

Geloofd zij God met diepst ontzag
Hij overlaadt ons dag aan dag
met zijne gunstbewijzen.
Die God is onze zaligheid:
wie zou die hoogste Majesteit
dan niet met eerbied prijzen?
Die God is ons een God van heil,
Hij schenkt uit goedheid zonder peil
ons 't eeuwig, zalig leven.
Hij kan en wil en zal in nood,
zelfs bij het naad'ren van de dood,
volkomen uitkomst geven.

10. Bestemming van het doopvont.

11. Liturg: Matth. 28 : 18 en 19.

12. Kinderkoor: Psalm 81 : 12:

„Opent uwe mond,
cist van mij vrijmoedig
op mijn trouw verbond.
Al wat u ontbreekt,
schenk Ik, zo gij 't smeekt,
mild en overvloedig.”

13. Bestemming van het Avondmaals-servies door de ouderlingen:
J. P. van den Berg, J. Boeckstijn en A. de Jong.

14. Liturg: Matth. 26 : 26—29.

15. De gemeente zingt: Gezang 116 : 1.

Heer, wij komen vol verlangen,
op uw roepstem naar uw dis,
want door schrik en schuld bevangen,
zoekt ons hart vergiffenis:
slechts in u bestaat ons leven,
die uw bloed voor ons woudt geven;
laat ons dan in brood en wijn
met uzelf gespijzigt zijn.

16. Bestemming van het kerkraam door de jeugdvereniging.

17. Liturg: Uitleg symbolen van het kerkraam.

18. De gemeente zingt: Gezang 79 : 1.

Laat m'in u blijven, groeien, bloeien,
o Heiland, die de wijnstok zijt!
Uw kracht moet in mij overvloeien,
of 'k ben een wis verderf gewijd.
Doorstroom, beziel en zegen mij,
opdat ik waarlijk vruchtbaar zij!

19. Bestemming van de kollektezakken door de diakenen.

20. Liturg: 1 Cor. 16 : 1—3.

21. De gemeente zingt: Psalm 116 : 10.

Ik zal uw naam met dankerkentenis,
verheffen, U al mijn geloften brengen.
'k Zal liefd' en lof voor U ten offer mengen
in 't heiligdom, waar 't volk vergaderd is.

22. Bestemming van het orgel door br. C. Bouter

23. Liturg: Coll. 3 : 16.

24. De gemeente zingt: Psalm 150 : 2.

Looft God met bazuïngeklank,
geeft Hem eer, bewijst Hem dank,
looft Hem met de harp en luit,
looft Hem met de trom en fluit,
looft Hem op uw blijde snaren!
Laat zich 't orgel overal
bij het juichend vreugdgeschal
tot des Heren glorie paren!

Medewerking aan jeugddienst zondag 18 mei 1969

Kinderzang, jeugdkoorzang, declamaties, schriftlezingen

Leiding Truus van der Lee.

Verbindende teksten van de dominee.

1. Alzo lief het God de wereld nu gehad, dat hij die zo onvoorstelbaar schoon heeft gemaakt. En in die wereld na dat alles als machtig sluitstuk de mens – gaaf en goed. Dat je leeft dat dank je dus aan die almachtige God. Dat je zien kunt, praten kunt, genieten kunt, dat dank je allemaal alleen aan die God, die alles zo machtig mooi en goed maakte. Vergeet dat niet en nooit. Want alles wat nu lelijk en gemeen is, dat heeft God nooit gewild, maar dat komt van de satan, de slang, en van ons mensen.
2. Alzo lief had God alles wat Hij gemaakt had, dat toen door de zonde, de afval van Hem, 't lelijke en 't gemene in de schepping. Zijn machtig mooie werk dreigde verwoest te worden. God kwam, ja met Zijn tevoren aangekondigde straf, maar ook met zijn belofte van heilig herstel. Maar helaas de mens wilde nog naar God niet luisteren en begon zelfs te weigeren het grootste deel van de aarde te gaan bevolken. Zo zou dus zijn lof niet alom worden gehoord. Toen greep God opnieuw in. Maar toch bleef Hij met Zijn genade nog bij enkelen en zette Zijn belofte door.
3. Alzo liefhad God de wereld, dat hij mensen toerustte en heenzond zelfs naar volken die hem niet dienden om ze te waarschuwen en te roepen tot Zijn dienst. Daarin toonde God zich barmhartiger dan de mens, die vaak alleen belangstelt in de dingen die hem van dienst kunnen zijn.
Jona 4:10.11
4. Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij, toen vrijwel niemand meer aan Zijn steeds herhaalde belofte op de juiste

wijze hoopt, Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat ieder die in Hem gelooft niet verloren zou gaan, maar eeuwig leven zou hebben. Dat is Gods altijd vaste belofte, en zo zal de aan Abraham beloofde toezegging, dat met dien van God geschonken Zaligmaker alle geslachten der aarde gezegend zullen zijn, in vervulling gaan.

5. Alzo lief heeft God nog de wereld, dat Hij ondanks al onze zonde vol ontferming bewogen is met verloren zijn in schuld en zonde. Daarom genas Hij als tekenen van het volkomen herstel, dat Hij brengen zal, zieken en gaf Hij als vorst van het leven aan doden het leven weer.
6. Alzo lief heeft God de wereld dat Hij dienstknechten en dienstmaagden uitzendt, om U en allen de blijde boodschap te prediken van Zijn alles overwinnend Heil, waardoor heel de Schepping eens hersteld zal worden. Daarom wordt u vandaag en elke kerkdienst op zijn bevel Zijn machtige daden verkondigd, opdat Gij Hem kunt eren. En wij wachten op Zijn komst, op dat tijdstip waarop Hij alles zal zijn in allen.

de doop van drieling Hanemaaijer

De preek die nooit gehouden is.

De eeuwige heerlijkheid

Hij is verlost, God heeft hem welgedaan.

Wij zijn in zondag 11 bezig met onze belijdenis betreffende Jezus. En belijden is niet: vertellen wat anderen van Jezus zeggen, maar belijden is antwoorden op een vraag die u wordt gesteld: “Wie zegt gij dat Hij is?” Welnu om dat belijden te vernieuwen en te versterken zijn wij hier in de kerk bij elkaar. Daarom overdenken wij dat die naam Jezus Zaligmaker betekent en zien dat Hij dat is: radicaal en totaal.

De behoudenis is in niemand anders dan in Jezus, want er is onder de hemel geen andere naam aan de mensen gegeven, waardoor wij moeten behouden worden. Op deze slotwoorden van de preek van Petrus (Handelingen 4:12) berust Zondag 11. De toespraak volgde op de genezing van de verlamde man die iedere dag bij de poort van de tempel zat. In dat genezingswonder aan het verminkte leven van één mens doet Jezus een beroep op héél het volk. Petrus zegt dat heel nadrukkelijk in vers 26 van hoofdstuk 3: “God heeft in de eerste plaats voor u (Zijn knecht) Jezus doen opstaan. Hem tot u gezonden, om u te zegenen door een ieder uwer af te brengen van zijn boosheden.” Het is de Heer om Zijn gehele volk te doen als hij deze enkeling zo zegent. Prediken is verkondiging van de werkelijkheid van Jezus, in de prediking wil Jezus aan de mensen verschijnen.

Daarom: toen het volk uiting gaf aan zijn verbazing dat mensen zo’n wonder konden doen zei Petrus: “maar mensen waarom ziet gij ons er op aan? Dit is ons werk niet, dit heeft Jezus gedaan. Hij was het die door onze mond tot deze stakker sprak en die door dit wonder tot u allen wil spreken. God heeft in de eerste plaats voor u Zijn Zoon Jezus Grietus doen opstaan en Hem tot u gezonden

om u te zegenen. Wat dacht ge: Wie hebt ge hier gezien, mensen met bijzondere krachten? Neen, Jezus de Zaligmaker. Gemeente beseft u wat dit betekent, vandaag?

Wel, Jezus is gisteren en heden dezelfde. Hij werkt en komt tot ons door de prediking van Zijn Woord, net als toen. Heus niet anders. Hij draagt Zijn zaligheid, de verlossing van alle ellende naar ons toe, naar u persoonlijk, naar deze wereld, daar waar in Zijn naam Zijn woord u gepredikt wordt. En wie de zaligheid, de verlossing zoeken en ervaren wil moet die prediking willen zoeken. Dat is nameloos heerlijke, maar tegelijk dodelijk gevaarlijke van onze kerkdiensten waar in Zijn Naam u het Woord gepredikt wordt.

Degenen die niet meer beseffen wat kerkdiensten bedoelen en betekenen worden immers in onze dagen hoe langer hoe talrijker. Jezus heeft aan Zijn kerk de opdracht geschonken het toevertrouwde pand te bewaren en op te treden als uitdeler van de menigvuldige gave Gods.

Je zou zo zeggen dat iedereen vandaag snakt naar verlossingen. Lees de kranten maar, zie de televisie. Wat een aangrijpende ellende is er toch en hoe komen we daar toch van af? En naast die maar niet op te lossen ellende ook nog de voortdurende dreiging van uitbarstende oorlogen en revoluties. Maar men is vergeten dat Jezus via zijn kerk komt met de verlossing voor de ziel, ja, maar ook voor het lichaam. Hij brengt dat heil voor de hemel, doch evenzeer voor de aarde, daarmee komt Hij tot ons in de prediking van Zijn boodschap.

Natuurlijk, nu kunt ge heel kritisch kijken en nuchter zeggen: ja maar of er nu 100 meer of minder in de kerk zij, daar duurt die oorlog in Nigeria geen dag korter door en dat heeft op de ellende van deze tijd geen invloed, dat heeft met de verlossing niets te maken. Maar ik lees in de Bijbel dat God in Christus de oorlogen,

de crises, de rampen, de ellende doet ophouden. Daar hebt ge dus de volkomen verlossing waarnaar we allen snakken. De kerk is door Hem draagster van de boodschap van die verlossing. Het gaat in de kerk om uw en mijn verlossing en de verlossing van de wereld. Preken, zeggen de mensen, wat voor invloed ze hebben op het wereldgebeuren en op het leven van alle dag. Maar wat zegt Petrus? God zendt hier Jezus tot u als Zaligmaker. De verlossing komt mee in Zijn dienstknechten die u Zijn Woord verkondigen. Mee in die ouderlingen aan uw deur. Neen, niet om wat zij presteren. Wat zoudt ge verbaasd zien naar hen? Wij zelf zijn het niet die het leven verlossen, evenmin als Petrus, Johannes... Maar door hen komt Jezus, evengoed vandaag als toen, met Zijn boodschap als verlossing, om ons te zegenen door een ieder van ons af te brengen van onze boosheden. Zo werkt Hij de verlossing in het evangelie van de vergeving, in de roep tot bekering. Hij verlost radicaal. Hij tast de ellende aan in de wortel. Schijnbaar duurt het zo alleen maar erg lang en is het weinig effectief. We zouden haast zeggen, als de verlossing zo moet komen, wat een omweg. Maar dat is niet waar, Zijn verlossing omvat heel het leven, is radicaal. Weet u wat de mens van nature verlossing noemt? Wel dit: geen oorlog meer, geen ziekte, geen honger, geen ellende, geen angsten, weg met alle narigheid en verdriet. Maar alle narigheid weg is nog niet hetzelfde als de verlossing. De oorzaak van alle narigheid die er is, is onze schuldige, kapotte verhouding met God. Die verhouding met God, als die maar weer in orde is, is pas een volkomen verlossing. En die oorzaak van 's mensen maar voortdurende ellende heeft Jezus weggenomen door Zijn dood en bloedstorting. Maar Zijn evangelie verwerpt men en de prediking van Zijn evangelie ontloopt men. Zo verzet men zich tegen de enig mogelijke verlossing. En de toorn Gods tegen alle ongerechtigheid

stapelt zich hoe langer hoe hoger op boven onze wereld en daar waar het leven in materieel opzicht een hoge vlucht neemt stort steeds verder het moreel in een en allerwege roept men om en ziet men uit naar hervormers die in dit of dat opzicht vernieuwingen, verbeteringen moeten aanbrengen, maar men oogst heen blijvende vrucht omdat men de oorzaak van alle ellende niet ziet – onze zonde en schuld voor God. En zo gaat elke op zichzelf wellicht heilzame vernieuwing weer onder in de chaos. Steeds stuit men dan hier, dan daar op de onwil en de verdorvenheid van de mens zelf, waardoor blijvend herstel onmogelijk wordt gemaakt. Maar gemeente, ziet nu op Jezus de Zaligmaker. Hij pleistert niet, hij kramt niet. Hij legt een ander fundament, Jezus, verlost van zonde. Hij heeft de verlossing systematisch opgezet. Hij tast de wortel van de ellende aan, namelijk de zonde. Hij werkt radicaal. En zo is Zijn weg toch de kortste weg. Wie aanziet wat voor ogen is zegt: wat heeft Jezus en Zijn boodschap de wereld veranderd in 20 eeuwen.

De maatschappij is zoveel beter geworden. De verhoudingen tussen de volken en de rassen. Christenen dragen evenals niet-Christenen hun doden uit. Ook een Christenzakenman krijgt klappen en verliest zijn bezit. Het is zo, maar de doden zijn in vrede gestorven, gelovende in de vergeving der zonden en in het eeuwige leven. Er gaat veel stuk in ons leven, maar de heiligmaking gaat door. En zij treuren niet als degenen die geen hoop hebben. Wie zo de verlossing heeft leren zien en aanvaarden als een onverwoestbare zekerheid die zegt: Jezus is mijn zaligmaker, mijn enige Zaligmaker. Hij gelooft het, maar doorziet het en voelt het.

Hij dankt en blijft God danken voor de prediking en Zijn boodschap. Want door Zijn Woord beweegt Hij mij steeds weer tot geloof, bekering. Hier zien we ook werkende krachten op het

eeuwige leven, hier genieten we de vrede met God en ervaren we de heiliging van ons leven. Hier is de verlossing als een feit en wij weten het vanuit deze wortel, de vergeving van onze zonden verlost ons leven van het verderf, geneest al onze krankheden en kroont ons met goedertierenheid en barmhartigheden.

Maar dan is de verlossing in Christus dus ook totaal, ze omvat nu heel het leven. Onze catechismus bedoelt dat als er gezegd wordt: dat bij niemand anders enige zaligheid te zoeken of te vinden is. De zaligheid is in geen ander, ook niet voor het geringste deel. Alles is in Jezus, de zaligheid is bij Hem ten volle, op elk terrein. Daarom volgt er ook dat een verloochening van Hem betekent als iemand zijn zaligheid of welvaart bij zichzelf, bij de heilige of ergens anders zoekt. Ieder denkt hier terstond aan de Roomse Kerk. Maar dit raakt ons ook terdege, dat er dus geen welvaart is buiten Hem; dat de zaligheid in geen enkele vorm bij een ander gezocht mag worden.

Nu denk ik weer aan de verlamde. Christus deed dit wonder om tot het geloof te bewegen. Ook dit wonder is gelijk alle andere, ondergeschikt aan de preek. De genezing van die man wordt dienstbaar gemaakt aan Israëls verlossing van de zonde. Zo radicaal werkte Jezus. Ze moeten komen, allen die dit aanschouwen, tot het geloof in Hem, als verlosser van alle nood, ook van de diepste nood, de oorzaak van al onze ellende, onze zonden. Hij alleen lost die nood op, door de zonde weg te nemen; daarom heet Hij van Godswegen, JEZUS, dat is Zaligmaker. Dat betekent ook dat Hij straks de laatste bittere vijand, de dood, overwinnen zal, maar stellig ook dat nu reeds voor die in Hem geloven, het leven bloeien gaat.

Daar is nog geen opstanding des doods, maar toch wel reeds de troost der opstanding en de dienst Gods in dit sterfelijke vlees. Ons lichaam tobt nog met ziekten en gebreken, maar toch is het

geheiligd en ervaren we in de genezing hoe God telkens kroont met barmhartigheid en zij die sterven in Jezus, ervaren de volle genezing.

Jezus, Zaligmaker, wie dat belijdt, die verwacht het van Hem totaal: voor de ziel, maar ook voor het lichaam niet minder.

Buiten Jezus wil hij niets, ook hier in dit leven niet. Wie vandaag hier zoekt naar Jezus, maar morgen brood eet buiten Hem om; wie zijn toekomst verzekert los van zijn geloof en studeren gaat of zijn zaken doet zonder zijn zaligmaker, die gelooft in Hem niet omdat hij niet alles in Hem heeft.

Jezus dat betekent zaligheid. Dat belijden we met zondag 11.

Neen, dan onderschrijven we niet een bladzijde of een gedeelte uit een oud vergeeld boekje dat we als antiek in ere houden. Maar we belijden wat hier gezegd wordt en dat betekent: hier staan en vallen we mee. De zaligheid is in geen ander. Jezus uw naam zij d'eer. Ik ben verlost, radicaal, totaal.

Amen

Deze preek is gemaakt op vrijdag 4 juli 1969.

In die nacht is ds. J.H. Teerink ziek geworden.

Vandaar de titel: een preek die nooit gehouden is.

Ds. J.H. Teerink overleed op 28 juli 1969

De rouwdienst voorafgaande aan de teraardebestelling vond op vrijdag 1 augustus 1969 plaats in de Johanneskerk. In de dienst ging ds. H. Koetsveld voor.

Een schrift vol geschreven

- =Teksten die bij Dogmatiek gekend moeten worden
- =Griekse en Hebreeuwse teksten
- =leven uit het geloof of geloofsleven
- =God is Liefde
- =inleiding over legerpredikant/veldprediker en verzetswerk:
woensdag 14-11-1945 in Ermelo
- =over jeugdverenigingen en het werk daarin
- =inleiding; actualiteit en doelmatigheid der prediking
- =iets over Karl Barth
- =een Hollandse school in Frankrijk
- =verbond der genade

Een schrift met de leer van de Dogmatiek. Daarin ook een stapel papiertjes, minutieus aan beide kanten minuscuul volgeschreven met Hebreeuwse teksten en uitleg (door water aangetast en daardoor nog moeilijker leesbaar; zeker voor een leek).

Het boek 'Een inzetting Gods' van dr. C. Bouma.

Titel: Een woord ten geleide van het Christelijke huwelijk.

Een viertal bijzondere schriften met uitgeschreven preken van voor 1900. Preken gehouden in Werkendam door ds. H. Teerink, de vader van onze ds. Teerink.

Menigerlei Genade: Wekelijkse predikatiën 20 juni 1937
Doet aan de geheele wapenrusting Gods. Efeze 6: 1
Ds. A. Wijngaarden

Een schrift met

De preken op de linker-bladzijde genummerd en op de rechter bladzijde aangegeven waar die preek gehouden is (dat aantal liep wel eens op tot boven de twintig maal.

Nummer 1: Johannes 3:16 Alzo lief heeft God de wereld gehad

Nummer 375: 2 Kon 13:20, 21 is de afscheidspraak in Hemmen.

Vervolgens 376: Hand 16:30, 31 de intredepraak in De Lier

En dan wordt er een andere manier van noteren gezocht. Oude nummers komen tevoorschijn. Het wordt iets anders en dat kan ‘makkelijk’ op één kantje van het schoolschrift; ook al moet het dan wat kleiner geschreven worden. Op 27 juni 1948 wordt er afscheid genomen van het schrift.

Aan de andere kant worden nog twee bladzijden gebruikt voor de namen van belijdeniscatechisanten. De rest van het schrift is, zeer bijzonder, LEEG gebleven.

De rest staat allemaal in het grote boek.

Een fotoboek met de bouw van de Johanneskerk.

Een fotoboek met huwelijksfoto's van de bruidsparen.

Zomaar:

Eerste preek De Lier 2883 woorden, 1129 voor de preek

Trouwpraak 912 woorden

100 jaar Hoofdstraatkerk ruim 4000 woorden

Bevestiging ds. H.Weijland 2059 woorden

De preek die nooit gehouden is: 1783 woorden

En nu (2019) geldt de vuistregel voor een rustige spreker:
per minuut gemiddeld 100 woorden.